

STANDARDY OCHRONY DZIECI DUSZPASTERSTWA MŁODYCH RODZINY ŚWIĘTEGO PAWŁA

**Warszawa
8.08.2024**

SPIS TREŚCI

PREAMBUŁA	s. 5
DELEGACI DS. OCHRONY DZIECI	s. 6
OBJAŚNIENIE TERMINÓW	s. 7
STANDARDY OCHRONY DZIECI DUSZPASTERSTWA MŁODYCH RODZINY ŚWIĘTEGO PAŁWA	s. 8
STANDARD 1	
Stworzenie i zachowanie bezpiecznego środowiska	s. 9
STANDARD 2	
Weryfikacja, delegowanie i edukacja kapłanów, osób konsekrowanych oraz świeckich pracujących z dziećmi	s. 9
STANDARD 3	
Sposób reagowania na oskarżenia lub niewłaściwe zachowania	s. 10
1. Czynniki ochronne a czynniki ryzyka	s. 10
2. Zalecenia ogólne	s. 11
3. Zasady odnoszące się do Duszpasterzy Młodych	s. 11
4. Zasady funkcjonowania Duszpasterstwa Młodych	s. 11
5. Zasady postępowania w sytuacji niewłaściwego zachowania	s. 12
6. Zasady postępowania w sytuacji wystąpienia krzywdy lub jej podejrzenia	s. 12
6.1. Wykorzystanie seksualne dziecka poniżej 15. roku życia	s. 12
6.2. Wykorzystanie seksualne dziecka powyżej 15. roku życia	s. 12
6.3. Wykorzystanie seksualne rówieśnicze	s. 13
7. Zasady interwencji w przypadku krzywdy	s. 13
8. Zasady prowadzenia rozmowy z osobą zgłaszającą krzywdę	s. 13
9. Zasady dokumentowania przypadku zgłaszanej krzywdy	s. 14
10. Zasady zgłaszania krzywdy instytucjom państwowym i przełożonym kościelnym	s. 15
STANDARD 4	
Zapewnienie opieki i wsparcia osobom skrzywdzonym	s. 16
1. Prawa osoby skrzywdzonej	s. 16
2. Pomoc osobie bezpośrednio skrzywdzonej	s. 17
3. Pomoc profesjonalna osobie skrzywdzonej	s. 17
4. Pomoc duszpasterska osobie skrzywdzonej	s. 17
5. Pomoc rodzinie osoby skrzywdzonej	s. 17
6. Pomoc środowisku rówieśniczemu, w którym dokonała się krzywda	s. 18
STANDARD 5	
Zarządzanie i praca z oskarżonymi o wykorzystywanie seksualne	s. 18
1. Umiejętność rozpoznawania sygnałów ostrzegawczych	s. 18
2. Jak postępować z osobami oskarżonymi	s. 19
2.1. Gdy sprawcą jest duszpasterz	s. 19
2.2. Gdy sprawcą jest wolontariusz	s. 19
2.3. Gdy sprawcą jest rodzic	s. 20
2.4. Gdy sprawcą jest rówieśnik	s. 20
2.5. Fałszywe oskarżenia	s. 20
STANDARD 6	
Wspólna praca w dziele ochrony dzieci i młodzieży	s. 21

STANDARD 7	
Edukacja dzieci i młodzieży o ochronie własnych granic	s. 21
STANDARD 8	
Szkolenia i stałe wsparcie dla osób zajmujących się profilaktyką w duszpasterstwie	s. 22
STANDARD 9	
Zapewnienie jakości w zakresie prewencji i ciągłość działań	s. 22
DODATKI	s. 23
KODEKS ZACHOWŃ	
DUSZPASTERSWA MŁODYCH RODZINY ŚWIĘTEGO PAWŁA	s. 23
1. Zasady bezpiecznych relacji między duszpasterzami, wolontariuszami a uczestnikami Duszpasterstwa Młodych	s. 23
2. Zasady bezpiecznych relacji między uczestnikami	s. 25
3. Zasady bezpiecznych relacji między uczestnikami a duszpasterzami i wolontariuszami Duszpasterstwa Młodych	s. 27
REGULAMIN	
DUSZPASTERSWA MŁODYCH RODZINY ŚWIĘTEGO PAWŁA	s. 30
WYKAZ INSTYTUCJI ZAUFANIA	s. 33
ZAŁĄCZNIKI	s. 34
ZAŁĄCZNIK 1	
Oświadczenie o krajach zamieszkania w ciągu ostatnich 20 lat	s. 34
ZAŁĄCZNIK 2	
Oświadczenie o zapoznaniu się z polityką ochrony dzieci i zobowiązaniu do jej przestrzegania	s. 36
ZAŁĄCZNIK 3	
Oświadczenie dotyczące niekaralności za przestępstwa na szkodę dzieci	s. 37
ZAŁĄCZNIK 4	
Karta interwencji	s. 38
ZAŁĄCZNIK 5	
Schematy procedur interwencji	s. 39
Krzywdzenie ze strony opiekuna	s. 39
Krzywdzenie ze strony członka personelu	s. 40
Krzywdzenie rówieśnicze	s. 41

PREAMBUŁA

Duszpasterstwo Młodych Rodziny Świętego Pawła tworzą oddelegowani przedstawiciele czterech Zgromadzeń Zakonnych: Towarzystwa Świętego Pawła, Sióstr Świętego Pawła, Uczennic Boskiego Mistrza oraz Instytutu Królowej Apostołów dla Powołań, wolontariusze oraz uczestnicy duszpasterstwa: dzieci i młodzi dorośli. **Celem naszej działalności jest wspieranie młodzieży w duchowym i religijnym rozwoju oraz edukacja i profilaktyka medialna.** Realizujemy to poprzez różnego rodzaju rekolekcje, warsztaty (np. Warsztaty Effatha) i spotkania formacyjne stacjonarne i wyjazdowe.

Mamy świadomość tego, że będąc osobami zaufanymi oraz pracując z dziećmi, możemy znacznie zwiększyć ochronę powierzonych nam dzieci poprzez prewencyjną postawę wychowawczą. Elementem prewencji pedagogicznej jest m.in. odpowiednie do wieku edukowanie dzieci i młodzieży na temat przemocy i różnego rodzaju zagrożeń.

W kontekście działań prewencyjnych na uwagę zasługuje zwłaszcza nasz autorski projekt pt. „Warsztaty Effatha”, który sam w sobie stanowi już prewencję przed przemocą. Są to warsztaty przeznaczone dla dzieci i młodzieży, skupione wokół tematyki komunikacji oraz wpływu social mediów na życie młodego człowieka i jego relacje z sobą i z innymi. Uczestnicy mają możliwość rozwinąć tu swoje kompetencje społeczne, zdobyć większą wiedzę i świadomość siebie, dzięki czemu będą mogli lepiej się chronić. Uczą się także, jak ważne i pomocne jest włączenie dorosłych w świat swoich przeżyć i trudności, co może ułatwić im proszenie o pomoc. Jako, że przemoc wobec dzieci, także ta na tle seksualnym, coraz częściej odbywa się również z wykorzystaniem mediów cyfrowych i w mediach cyfrowych, w naszych działaniach prewencyjnych w ramach „Warsztatów Effatha” wyraźnie uwzględniamy ten aspekt m.in. poprzez katechezy o zagrożeniach medialnych, cyberprzemocy i bezpieczeństwie w Internecie.

W związku z tym opracowaliśmy i wprowadziliśmy w życie niniejszy dokument, który stanowi realizację obowiązku prawnego dotyczącego wprowadzenia we wszelkich instytucjach, w których przebywają dzieci, standardów ich ochrony przed krzywdzeniem¹. **Opracowując ten dokument, braliśmy pod uwagę wytyczne zarówno prawa państwowego, kościelnego jak i specyfikę podejmowanych przez nas form pracy z dziećmi i młodzieżą.**

Kościół, wdrażając standardy ochrony dzieci przed przemocą, wpisuje się w realizację misji powierzonej mu przez Pana, aby nie zginęło żadne z tych najmniejszych. W oparciu o tę ewangeliczną misję uznaje, że dobro dziecka jest najważniejsze. Ludzie Kościoła przyjmują nie tylko ustawową, lecz przede wszystkim moralną odpowiedzialność za ochronę i promowanie dobra wszystkich dzieci oraz zobowiązują się dołożyć wszelkich starań, aby zapewnić bezpieczne i przyjazne środowisko, w którym dzieci są szanowane i doceniane. **Niedopuszczalne jest bowiem stosowanie przez kogokolwiek wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie.** Wszyscy jesteśmy więc zobowiązani do uczenia się rozpoznawania tych, którzy potrzebują pomocy i wsparcia oraz do bezzwłocznego podejmowania działań w przypadku podejrzeń lub ujawnienia okoliczności, które mogą wskazywać, że dziecku zagraża lub dzieje się krzywda.

Duszpasterstwo Młodych Rodziny Świętego Pawła działa sprawnie i zgodnie z procedurami, aby zapewnić dzieciom skuteczną pomoc i wsparcie na jak najwcześniejszym etapie, przestrzegając praw dziecka.

Odpowiedzialnymi za Standardy Ochrony Dzieci są przełożeni wyżej wymienionych Zgromadzeń Zakonnych. Dokument ten i pochodne dokumenty są dostępne do publicznej wiadomości na stronach internetowych Zgromadzeń tworzących Duszpasterstwo Młodych, w ich siedzibach oraz u duszpasterzy.

---

¹ Ustawa z dnia 28 lipca 2023 roku o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1606)].

DELEGACI DS. OCHRONY DZIECI W RODZINIE ŚWIĘTEGO PAWŁA

**Delegat ds. Ochrony Dzieci i tzw. Osoba Zaufania
w Towarzystwie Świętego Pawła:**

www.paulus.org.pl

ks. Witold Wiśniowski SSP - wiska@paulus.pl

**Delegatka ds. Ochrony Dzieci i tzw. Osoba Zaufania
w Zgromadzeniu Sióstr Uczennic Boskiego Mistrza:**

www.pddm.pl

s. M. Izabela Łapińska PDDM - delegatkapddm@gmail.com

**Delegatka ds. Ochrony Dzieci i tzw. Osoba Zaufania
w Zgromadzeniu Sióstr Świętego Pawła:**

www.paulistki.pl

s. Mirosława Koprucha FSP - delegatkafsp@gmail.com

**Delegatka ds. Ochrony Dzieci i tzw. Osoba Zaufania
w Instytucie Królowej Apostołów dla Powołań:**

www.apostolinki.pl

s Anna Maria Pudełko AP - wspolnota@apostolinki.pl

OBJAŚNIENIE TERMINÓW

cyberprzemoc – wszelka przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych (komunikatorów, czatów, stron internetowych, mediów społecznościowych, blogów, SMS-ów, MMS-ów). Może mieć formę wulgarnych wiadomości, obraźliwych komentarzy (hejt, *trolling*), rozpowszechniania zdjęć ukazujących osobę w niekorzystnym świetle, zastraszania, śledzenia (*cyberstalking*), ujawniania tajemnic (*outing*) itp.

dane osobowe – wszelkie informacje umożliwiające identyfikację osoby (imię, nazwisko, wizerunek itp.).

diecezja – jednostka organizacyjna w Kościele Katolickim podległa odpowiedniemu ordynariuszowi (np. biskupowi).

duszpasterstwo – wszelka praca i działanie polegające na formacji oraz wychowaniu dzieci i młodzieży w kontekście Kościoła. Obejmuje zapewnienie porad i wsparcia duchowego, edukację, poradnictwo i pomoc w potrzebie.

Duszpasterstwo Młodych Rodziny Świętego Pawła / Duszpasterstwo Młodych – duszpasterze oddelegowani z czterech Zgromadzeń Zakonnych (Towarzystwa Świętego Pawła, Sióstr Świętego Pawła, Uczennic Boskiego Mistrza oraz Instytutu Królowej Apostołów dla Powołań), wolontariusze oraz młodzież: szkolna, licealna, studenci, młodzi dorośli. Duszpasterstwo działa w ramach struktur zakonnych wyżej wymienionych Zgromadzeń.

duszpasterz młodych – osoba delegowana przez przełożonych Zgromadzeń należących do Rodziny Świętego Pawła do pracy w Duszpasterstwie Młodych Rodziny Świętego Pawła.

dziecko – każda osoba do ukończenia 18. roku życia.

kapłan – osoba, która spełnia w imieniu wspólnoty religijnej funkcje kultyczne i rytualne.

krzywda / krzywdzenie – każde działanie, które prowadzi do cierpienia fizycznego, psychicznego, moralnego; jak również bezczynność jednostek, instytucji lub społeczeństwa jako całości w obliczu krzywdy / przemocy.

opiekun dziecka – przedstawiciel ustawowy dziecka: rodzic albo opiekun, rodzic zastępczy, opiekun tymczasowy.

osoba bezbronna – każda osoba w wieku powyżej 18 lat, która jest narażona na zwiększone ryzyko doświadczenia przemocy, np. osoby starsze, z niepełnosprawnością, chore, w depresji itp.

osoba konsekrowana – osoba świecka lub zakonna składająca śluby lub przyrzeczenia czystości, ubóstwa i posłuszeństwa przynależąca do swojego Instytutu.

osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń (tzw. Delegat ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży) – osoba wyznaczona przez przełożonego danego Zgromadzenia Zakonnego Rodziny Świętego Pawła ciesząca się zaufaniem i odpowiednio przygotowana, odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach dotyczących przemocy.

osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Dzieci – przełożony danego Zgromadzenia Zakonnego Rodziny Świętego Pawła.

osoba zaufania – Delegat ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży każdego Zgromadzenia Rodziny Świętego Pawła.

przełożony – osoba mianowana przez kościelny organ prowadzący, odpowiedzialna za bieżącą działalność duszpasterstwa i zaangażowanych w nie osób.

przemoc duchowa – odwoływanie się do przekonań religijnych i wiary osoby w celu wyrządzenia jej szkody. Może mieć negatywny wpływ na duchowość osoby poszkodowanej, zwłaszcza gdy dopuszcza się jej osoba posiadająca duchowy autorytet i zaufanie w Kościele.

przemoc fizyczna – każde intencjonalne działanie sprawcy, którego celem jest przekroczenie granicy ciała osoby, np. bicie, popychanie, szarpanie itp.

przemoc psychiczna – powtarzający się wzorzec zachowań sprawcy (np. upokarzanie, wyśmiewanie, stawianie niemożliwych do realizacji wymagań) lub skrajnie drastyczne wydarzenie (lub wydarzenia), które powodują negatywne konsekwencje dla zdrowia psychicznego osoby krzywdzonej.

przemoc seksualna – każde intencjonalne działanie sprawcy, skutkujące niechcianym kontaktem w sferze seksualnej, którego konsekwencją jest krzywda.

przemoc rówieśnicza (*bullying*) – zjawisko polegające na agresywnym i celowym dręczeniu, nękanii czy prześladowaniu jednego lub kilku uczestników duszpasterstwa przez innych, w celu wywarcia na nich presji lub zadawania cierpienia.

Rodzina Świętego Pawła – rodzina zakonna zrzeszająca dziesięć różnych instytucji: Towarzystwo Świętego Pawła, Siostry Świętego Pawła, Uczennice Boskiego Mistrza, Siostry Dobrego Pasterza, Instytut Królowej Apostołów dla Powołań, Instytut Świętego Archanioła Gabriela, Instytut Matki Bożej Zwiastowania, Instytut Jezusa Kapłana, Instytut Świętej Rodziny, Stowarzyszenie Współpracowników Rodziny Świętego Pawła.

uczestnik duszpasterstwa – osoba niepełnoletnia lub pełnoletnia, która korzysta z różnorodnych form działalności Duszpasterstwa Młodych i z nim współpracuje.

wolontariusz – osoba współpracująca z duszpasterzami w ramach Duszpasterstwa Młodych na zasadzie wolontariatu. Wolontariuszem jest ten, kto dobrowolnie i świadomie oraz bez wynagrodzenia angażuje się w pracę na rzecz naszego duszpasterstwa a jego działalność nie wiąże się z prowadzeniem działalności gospodarczej, czego wprost zakazuje ustawa.

zgoda opiekuna – zgoda rodziców albo zgoda opiekuna, rodzica zastępczego lub opiekuna tymczasowego, a w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka orzeczenie sądu opiekuńczego (zastępujące zgodę rodziców).

STANDARDY OCHRONY DZIECI DUSZPASTERSTWA MŁODYCH RODZINY ŚWIĘTEGO PAWŁA

STANDARD 1

STWORZENIE I ZACHOWANIE BEZPIECZNEGO ŚRODOWISKA

1. **Wszystkie osoby zaangażowane w Duszpasterstwo Młodych Rodziny Świętego Pawła są zobligowane do tego, by tworzyć bezpieczne środowisko duszpasterskie.** Ma ono nie tylko chronić dzieci przed krzywdzeniem, ale także ma być gwarantem rozwoju osobowego i duchowego.
2. Głównymi odpowiedzialnymi za tworzenie i zachowanie bezpiecznego środowiska w Kościele są biskupi i wyżsi przełożeni zakonni, natomiast w naszym duszpasterstwie ta odpowiedzialność spoczywa na osobach oddelegowanych przez przełożonych do pełnienia posługi w Duszpasterstwie Młodych.
3. Przełożeni naszych Zgromadzeń Zakonnych wyznaczyli przeszkolone i kompetentne osoby odpowiedzialne za Standardy Ochrony Dzieci. W razie konieczności współpracują oni ze specjalistami z różnych dziedzin, np. prawa świeckiego, kanonicznego czy psychologii.
4. **Duszpasterze Młodych pełnią następujące zadania w zakresie ochrony dzieci:**
  - ✓ przystosowanie ogólnych Standardów Ochrony Dzieci do specyfiki naszego duszpasterstwa;
  - ✓ czuwanie nad wdrożeniem Standardów Ochrony Dzieci i ich przestrzeganiem;
  - ✓ opracowanie Kodeksu Zachowań i sposobów reagowania na krzywdę i niewłaściwe zachowania, w tym także kwestie dotyczące bezpiecznych relacji między dorosłymi a dziećmi, między rówieśnikami, zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń mobilnych podczas spotkań i wyjazdów duszpasterstwa, ochrony wizerunku członków duszpasterstwa, rejestrowania zdjęć i publikowania ich w mediach społecznościowych czy na stronie internetowej duszpasterstwa oraz ich konsultacja z przedstawicielami młodzieży i rodziców;
  - ✓ opracowanie Regulaminu duszpasterstwa;
  - ✓ organizowanie szkoleń w formie spotkań lub kursów online dla osób odpowiedzialnych w duszpasterstwie, teamów, a także wolontariuszy;
  - ✓ przygotowanie listy miejsc (poradni, duszpasterstw specjalistycznych itp.), w których uczestnicy duszpasterstwa w przypadku krzywdy mogą uzyskać specjalistyczną pomoc;
  - ✓ pomoc w przypadku zgłoszenia krzywdy;
  - ✓ współpraca z osobami odpowiedzialnymi za prewencję z ramienia zakonu.
5. **Standardy Ochrony Dzieci w naszym duszpasterstwie są dostępne w formie pisemnej u duszpasterzy dla wszystkich jego uczestników, ich rodziców oraz wolontariuszy.** Są one również dostępne na stronach internetowych poszczególnych Zgromadzeń oraz w siedzibach Zgromadzeń.

STANDARD 2

WERYFIKACJA, DELEGOWANIE I EDUKACJA

KAPŁANÓW, OSÓB KONSEKROWANYCH ORAZ ŚWIECKICH PRACUJĄCYCH Z DZIEĆMI

1. **Obowiązkiem osób odpowiedzialnych za nasze duszpasterstwo jest wdrażanie i przestrzeganie Standardów Ochrony Dzieci.** One też personalnie ponoszą odpowiedzialność za ich łamanie.
2. **Duszpasterze Młodych zobowiązują się do:**
  - ✓ zweryfikowania się w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym.
  - ✓ zweryfikowania się w Krajowym Rejestrze Karnym w zakresie przestęptw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2023 poz. 172 oraz z 2022 poz. 2600).
  - ✓ posiadania informacji z rejestrów karnych tych państw, w których osoba zamieszkiwała w ciągu ostatnich dwudziestu lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa lub

oświadczanie, że nie była prawomocnie skazana w tych państwach za czyny zabronione lub odpowiadające przestępstwu określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia dotyczącego zakazu pracy z dziećmi (Załącznik 1).

3. Duszpasterze Młodych zatroszczą się o weryfikację wolontariuszy:

- ✓ zweryfikowanie wolontariuszy w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym;
  - ✓ uzyskanie od wolontariuszy informacji z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2023 poz. 172 oraz z 2022 poz. 2600);
  - ✓ uzyskanie od wolontariuszy informacji z rejestrów karnych tych państw, w których osoba zamieszkiwała w ciągu ostatnich dwudziestu lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa lub oświadczanie, że nie była prawomocnie skazana w tych państwach za czyny zabronione lub odpowiadające przestępstwu określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia dotyczącego zakazu pracy z dziećmi (Załącznik 1);
  - ✓ zapoznanie wolontariuszy z polityką ochrony dzieci w naszym duszpasterstwie i podpisania stosownego dokumentu, w którym zobowiązują się do jej przestrzegania (Załącznik 2). Brak zgody na podpisanie takiego dokumentu uniemożliwia dopuszczenie osoby do pracy z wychowankami duszpasterstwa;
  - ✓ duszpasterze młodych mają obowiązek weryfikacji kadry wolontariuszy pod względem kompetencji związanych z pracą z dziećmi;
  - ✓ niezbędne dane w formie wydruku przechowywane są w dokumentacji dotyczącej duszpasterstwa.
4. Jeśli nasze duszpasterstwo angażuje do realizacji zadań duszpasterskich firmy lub osoby z zewnątrz właściciel firmy lub pracownik musi przedstawić Duszpasterzom Młodych oświadczenie o sprawdzeniu w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym swoich pracowników, którzy będą mogli mieć kontakt z uczestnikami duszpasterstwa (Załącznik 3).
5. Każda osoba, która w naszym duszpasterstwie będzie miała kontakt z dziećmi w obszarze naszej działalności zostanie przeszkolona w zakresie prewencji i rozpoznawania oznak krzywdzenia.
6. **Duszpasterze Młodych udostępnią uczestnikom organizowanych przez siebie wydarzeń kontakt do tzw. Delegatów ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży**, odpowiedzialnych za przyjmowanie zgłoszeń o przemoc. Kontakt do tych osób będzie widoczny i łatwo dostępny nie tylko dla wychowanków, ale także dla ich rodziców i dorosłych zaangażowanych w pracę duszpasterstwa.
7. Wszystkie dokumenty związane z weryfikacją osób pracujących w Duszpasterstwie Młodych Rodziny Świętego Pawła są archiwizowane w sposób bezpieczny w Domu Prowincjalnym Sióstr Uczennic Boskiego Mistrza w Warszawie.

STANDARD 3

SPOSÓB REAGOWANIA NA OSKARŻENIA LUB NIEWŁAŚCIWE ZACHOWANIA

1. Czynniki ochronne a czynniki ryzyka

1. **Tworzenie bezpiecznego środowiska to przede wszystkim wiedza o tym, co jest krzywdą, a co niewłaściwym zachowaniem.** O ile kwestia krzywdy jest ewidentna, o tyle określenie, czym jest „niewłaściwe zachowanie”, może być problematyczne. W związku z tym trudno ustalić wyczerpujący katalog takich zachowań. Zależy ono bowiem od wrażliwości osoby, która takiego zachowania doświadcza, czy wrażliwości osoby, która jest jego świadkiem. Dla jednej osoby dane zachowanie może nic nie znaczyć, dla drugiej będzie ewidentnym przekroczeniem jej granic. Jednak **jeśli ktoś dane zachowanie odbiera jako krzywdzące, to tak jest, gdyż z odczuciami się nie dyskutuje.**
2. **Niemniej jednak można wyróżnić takie, które absolutnie nie podlegają dyskusji i ewidentnie są zachowaniami niewłaściwymi.** A są to: wszelkie formy przemocy naruszające integralność cielesną i duchową dzieci, w tym przemoc fizyczna, seksualna, psychiczna (np. wszelkie

formy manipulacji, upokarzanie, wyśmiewanie, stawianie niemożliwych do realizacji wymagań, izolacja od rodziny i znajomych, szantażowanie), ekonomiczna, a w duszpasterstwach także duchowa (np. nadużywanie władzy, zbytne przywiązanie czy uzależnienie wychowanka od osoby duszpasterza czy innej osoby dorosłej posługującej w duszpasterstwie, wykorzystywanie informacji zdobytych w zaufaniu, w kierownictwie duchowym czy spowiedzi, „wmawianie” powołania, aranżowanie małżeństw, manipulacja Słowem Bożym, naruszanie godności drugiej osoby, mechanizm sekciarski, nadmierna kontrola wszystkich obszarów życia, silne skoncentrowanie na kwestiach seksualnych).

3. Mówiąc o różnych formach przemocy, **mamy na myśli relacje między** osobami dorosłymi zaangażowanymi w nasze duszpasterstwo a uczestnikami wydarzenia, relacje między uczestnikami, a także relacje między uczestnikami danego wydarzenia a tzw. „osobami trzecimi”. Nie ulega dla nas wątpliwości, że wszelkie niewłaściwe zachowania winny zostać wyeliminowane.

2. Zalecenia ogólne

1. **Zwracamy uwagę, by duszpasterze i wolontariusze traktowali uczestników wydarzenia z godnością i szacunkiem.** Odpowiednie relacje w kontakcie między kadrą a uczestnikami mają budować dobrą i zdrową atmosferę w duszpasterstwie, a także zapewnić poczucie bezpieczeństwa.
2. **Istotny jest język**, jakim posługują się osoby odpowiedzialne za duszpasterstwo. Zawsze powinien być on adekwatny do wieku uczestników duszpasterstwa, a nigdy wulgarny czy poniżający. Ta sama uwaga odnosi się do relacji między uczestnikami wydarzenia.
3. **Zwracamy uwagę na umiejętne stawianie granic** między duszpasterzami, wolontariuszami a uczestnikami i uczestnikami a duszpasterzami oraz między uczestnikami.
4. Duszpasterze Młodych dołożą wszelkich starań przy doborze kadry wolontariuszy, angażując osoby zrównoważone emocjonalnie i odpowiedzialne, które zobowiązują się do: respektowania zasad kultury; traktowania wszystkich uczestników z szacunkiem; przestrzegania prawa do nienaruszalności cielesnej; niepozostawiania z dziećmi sam na sam w zamkniętych pomieszczeniach; przestrzegania zasad prywatności i ochrony wizerunku oraz danych osobowych.
5. Duszpasterze i wolontariusze nie powinni zastępować rodziny czy wręcz pełnić funkcji rodziny dla uczestników duszpasterstwa.
6. **Istotne jest również wyczulenie i reagowanie na wszelkie formy przemocy i manipulacji duchowej**, w tym uzależnienie duchowe od lidera czy duszpasterza, formowanie członków duszpasterstwa w oparciu o fałszywą wizję świata i duchowości, nieprofesjonalne posługiwanie się językiem teologii i psychologii.

3. Zasady odnoszące się do Duszpasterzy Młodych

1. Przełożeni naszych Zgromadzeń Zakonnych delegują lub mianują osobę do pracy w Duszpasterstwie Młodych zgodnie z swoim prawem partykularnym.
2. Duszpasterstwo Młodych posiada kontakt z zaufanym psychologiem, a wszelką pomoc psychologiczną w przypadku dzieci konsultuje z rodzicami.
3. Duszpasterstwo Młodych jest otwarte na elementy superwizji ze strony innych duszpasterzy i przełożonych zakonnych.
4. Nasze duszpasterstwo zwiększa bezpieczeństwo dzieci i przestrzeganie Standardów Ochrony Dzieci poprzez zaangażowanie siostr i księży z czterech różnych Zgromadzeń Zakonnych.

4. Zasady funkcjonowania Duszpasterstwa Młodych

1. **Nasze duszpasterstwo wypracowało tzw. Kodeks Zachowań** (por. dodatki), z którego zostaną przeszkoleni duszpasterze i wolontariusze. Zdajemy sobie sprawę, że nie jesteśmy w stanie stworzyć pełnego i wyczerpującego katalogu takich zachowań, niemniej jednak wskazujemy najistotniejsze zasady dotyczące kontaktów między dorosłymi, między dziećmi a dorosłymi oraz dzieci między sobą, które mogą zdecydowanie ograniczyć ryzyko krzywdy.

5. Zasady postępowania w sytuacji niewłaściwego zachowania

1. **W przypadku niewłaściwych zachowań należy z osobą oskarżaną o ich stosowanie odbyć rozmowę**, upewnić się co do ich faktycznego wystąpienia, wysłuchać jej zdania, a jeśli oskarżenie okaże się prawdziwe, wyjaśnić niestosowność tych zachowań i zobowiązać osobę do respektowania zasad obowiązujących w naszym duszpasterstwie. Gdyby niewłaściwe zachowania ze strony tej osoby się powtarzały, a uczestnicy dalej je zgłaszali, należy zrezygnować ze współpracy z taką osobą dla dobra dzieci. Jeśli w sposób niewłaściwy zachowuje się duszpasterz, sprawę należy zgłosić jego przełożonym.
2. **Jeśli do niewłaściwych zachowań dochodzi ze strony rówieśnika**, należy przede wszystkim zadbać o bezpieczeństwo dziecka, odseparować je od osoby krzywdzącej. Z osobą krzywdzącą należy odbyć stosowną rozmowę, wyjaśnić jej niewłaściwe zachowanie i zobowiązać do przestrzegania zasad obowiązujących w duszpasterstwie. Warto także, jeśli jest taka możliwość, skontaktować się z rodzicami krzywdzącego dziecka i wyjaśnić sytuację. **W razie braku poprawy, jeśli niewłaściwe zachowanie nadal ma miejsce, dla dobra innych uczestników należy usunąć taką osobę z wydarzenia** (kwestia transportu do domu leży w gestii organizatorów lub rodziców). W przypadku duszpasterstw, w których dzieci spotykają się regularnie, jeśli rozmowy nie przynioszą poprawy, a nieodpowiednie zachowania są eskalowane, należy kolegalnie podjąć decyzję o usunięciu takiego dziecka z duszpasterstwa.

6. Zasady postępowania w sytuacji wystąpienia krzywdy lub jej podejrzenia

1. Doświadczenie różnych form przemocy niesie za sobą poważne konsekwencje dla zdrowia psychicznego, fizycznego i duchowego skrzywdzonej osoby. Dlatego tak **ważna jest nie tylko umiejętność rozpoznawania krzywdy, ale i szybka oraz adekwatna na nią reakcja**. Każdy dorosły pracujący z dziećmi powinien być świadomy tego, czym jest krzywda, jakie są symptomy doświadczania przemocy, w tym przemocy seksualnej, oraz jakie skutki wywołuje to doświadczenie w życiu osoby skrzywdzonej.
2. **Duszpasterze i wolontariusze naszego duszpasterstwa powinni znać przepisy prawa państwowego i kościelnego dotyczące ochrony dzieci, w szczególności te, które podlegają penalizacji.**

Należą do nich m.in. następujące sytuacje:

- 6.1. **Wykorzystanie seksualne dziecka poniżej 15. roku życia.** Dziecko, które nie ukończyło 15. roku życia, nie ma zdolności prawnej do wyrażenia zgody na aktywność seksualną. Obcowanie seksualne z taką osobą i inne czynności seksualne, a nawet namawianie do nich są zakazane, niezależnie od tego, czy dziecko było zmuszane, czy dobrowolnie się na tę czynność zgodziło (zob. art. 200 Kodeksu karnego). **Każda osoba, która uzyskała wiarygodną informację o możliwości popełnienia przestępstwa polegającego na wykorzystaniu seksualnym dziecka poniżej 15. roku życia, ma obowiązek zawiadomienia organów ścigania – niewypełnienie tego obowiązku zagrożone jest karą pozbawienia wolności do lat 3 (zob. art. 240 Kodeksu karnego).**
- 6.2. **Wykorzystanie seksualne dziecka powyżej 15. roku życia.** Polskie prawo chroni przed przestępstwami w sferze seksualnej również osoby powyżej 15. roku życia. Zakazane jest doprowadzenie do obcowania płciowego lub innej czynności seksualnej, stosując przemoc, groźbę lub podstęp (zob. art. 197 Kodeksu karnego). Karane jest także doprowadzenie do obcowania płciowego lub innej czynności seksualnej poprzez nadużycie stosunku zależności lub wykorzystanie krytycznego położenia innej osoby (zob. art. 199 Kodeksu karnego). Ponadto surowo karane jest także wykorzystanie bezradności, upośledzenia umysłowego lub choroby psychicznej w celu doprowadzenia do czynności seksualnych (zob. art. 198 Kodeksu karnego).

6.3. Wykorzystanie seksualne rówieśnicze. Uczestnicy wydarzeń mogą doświadczać wykorzystania seksualnego nie tylko ze strony osób dorosłych, ale także rówieśników, w tym innych uczestników wydarzeń duszpasterstwa. Sprawca czynu zabronionego, będącego przestępstwem podlega, co do zasady, pełnej odpowiedzialności po ukończeniu 17. roku życia, natomiast przed ukończeniem 17 lat odpowiada według zasad określonych w Ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich.

7. Zasady interwencji w przypadku krzywdy

1. Opracowanie i przyjęcie przez Duszpasterstwo Młodych jasnych wytycznych dotyczących interwencji, a także procedury zgłaszania doświadczenia krzywdzenia sprawia, że wszyscy dorośli odpowiedzialni za to dzieło wiedzą, jak się zachować w sytuacji zgłoszenia przypadku przemocy bądź samodzielnie nabiorą takich podejrzeń. Im szybsza reakcja ze strony dorosłych, tym większa szansa na skuteczną pomoc osobie skrzywdzonej i zapobiegnięcie poważniejszym konsekwencjom. Należy pamiętać o podstawowych zasadach dotyczących interwencji, które muszą znać wszyscy dorośli zaangażowani w duszpasterstwo:
2. Informacja o doświadczeniu przemocy, w tym o wykorzystaniu seksualnym uczestnika lub o prawdopodobieństwie zajścia takiego zdarzenia, może dotyczyć wydarzeń przeszłych lub bieżących. W obu przypadkach należy reagować niezwłocznie. Do ujawniania często dochodzi na przykład podczas wyjazdów rekolekcyjnych, kiedy osoba skrzywdzona jest daleko od krzywdziciela.
3. Zgłoszenie lub nabranie podejrzenia o krzywdzie może pochodzić z różnych źródeł: od osoby krzywdzonej, od innej osoby, która dowiedziała się o krzywdzie, bądź z obserwacji (ktoś ujawnia symptomy wykorzystania, ale nie potrafi zrozumiale wyjaśnić, co się wydarzyło).
4. Osobą krzywdzącą może być duszpasterz, osoby świeckie i duchowne związane z duszpasterstwem, ale także osoby niezaangażowane (osoby bliskie, członkowie rodziny, osoby trzecie).
5. **Krzywda może zostać zgłoszona dowolnej osobie, do której dziecko ma zaufanie.**
6. Każda osoba dorosła zaangażowana w duszpasterstwo, która została poinformowana o podejrzeniu lub fakcie przemocy wobec wychowanka (w tym także przemocy seksualnej), odpowiada za podjęcie właściwych działań zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi i procedurami obowiązującymi w duszpasterstwie i w Kościele Katolickim.
7. **Osoba, która jako pierwsza dowiaduje się o zaistnieniu potencjalnej krzywdy wychowanka duszpasterstwa, powinna go z uwagą wysłuchać** – nie jest ona jednak upoważniona do wydawania decyzji i osądów. To jest zadanie odpowiednich organów i instytucji, do których sprawa zostanie skierowana. Do osoby tej nie należy również rozstrzyganie, czy podejrzenia lub oskarżenia są zasadne. Jej zadaniem jest zgłoszenie informacji zgodnie z przewidzianymi procedurami. Z każdej takiej rozmowy należy bezwzględnie sporządzić notatkę.
8. **Wszystkie podejrzenia i zarzuty muszą być traktowane poważnie** i trzeba na nie reagować w oparciu o przepisy prawa polskiego i prawa kanonicznego, a także procedury obowiązujące w duszpasterstwie czy danej wspólnoty, współpracując z właściwymi organami w zakresie ich kompetencji.
9. **Należy niezwłocznie powiadomić organy ścigania o przypadku wykorzystania seksualnego uczestnika mającego poniżej 15 r. życia.**

8. Zasady prowadzenia rozmowy z osobą zgłaszającą krzywdę

1. Pozyskanie wiedzy o doświadczanych formach przemocy przez uczestnika, w tym przemocy seksualnej, lub ich prawdopodobieństwie często ma miejsce w czasie rozmowy z osobą zgłaszającą. **Jeśli swoją krzywdę wychowanek ujawni w trakcie spowiedzi, wówczas spowiednika obowiązuje tajemnica. Pozyskawszy jednak taką wiedzę, powinien on zrobić wszystko, by nakłonić penitenta do tego, by o swojej krzywdzie powiedział także poza forum spowiedzi.** Wówczas duszpasterz będzie w stanie wdrożyć odpowiednie procedury przyjęte w Duszpasterstwie Młodych.

2. Jeśli do rozmowy dochodzi poza spowiedzią, należy:
- ✓ osobę zgłaszającą traktować z empatią i szacunkiem. Nie wolno bagatelizować zgłoszenia ani okazywać lekceważenia osobie zgłaszającej;
  - ✓ zachować spokój i starać się nie okazywać przerażenia lub silnego wzburzenia emocjonalnego w reakcji na słowa osoby zgłaszającej;
  - ✓ słuchać aktywnie, utrzymując naturalny kontakt wzrokowy oraz wyrażając zrozumienie i wsparcie;
  - ✓ zapewnić poczucie bezpieczeństwa, wesprzeć emocjonalnie i udzielić potrzebnej pomocy;
  - ✓ nie okazywać wątpliwości co do wiarygodności osoby zgłaszającej lub jej wypowiedzi;
  - ✓ dopytywać tylko w celu uściślenia przekazu oraz zdobycia niezbędnych informacji do zgłoszenia podejrzenia wykorzystania seksualnego;
  - ✓ **skoncentrować się na ustaleniu faktów i okoliczności.** Jeśli rozmowa przeprowadzana jest z osobą pokrzywdzoną, należy jej wysłuchać, zapamiętać i zapisać jej słowa i ograniczyć się do zadawania jedynie koniecznych pytań. **Trzeba upewnić się, czy sprawa została wcześniej zgłoszona do organów państwowych lub kościelnych.** Należy powstrzymać się od wypowiadania własnej oceny i interpretacji zdarzenia oraz opinii na temat domniemanego sprawcy;
  - ✓ zapewnić osobę przekazującą informację, że zostanie zrobione wszystko, co możliwe, aby pomóc osobie skrzywdzonej;
  - ✓ **sprawdzić, czy bezpieczeństwo osoby skrzywdzonej nie jest zagrożone** – jeśli tak, trzeba działać natychmiast, poinformować rodziców dziecka (jeśli osobą krzywdzącą jest rodzic, należy poinformować rodzica / opiekuna niekrzywdzącego) i odpowiednie organy państwowe i kościelne;
  - ✓ **wyjaśnić, że informacje o krzywdzie muszą zostać przekazane innym osobom**, a zwłaszcza rodzicom, oraz zaznaczyć, że w określonych przypadkach wykorzystania seksualnego (zob. art. 240 Kodeksu karnego) istnieje obowiązek niezwłocznego poinformowania organów ścigania;
  - ✓ nie wolno składać żadnych obietnic, które nie będą mogły być dotrzymane, szczególnie w kwestii poufności (np. „obiecuję nikomu o tym nie powiedzieć”);
  - ✓ **poinformować, co dalej będzie się działo ze zgłoszeniem** (komu zostaną przekazane informacje), i jednocześnie zapewnić o poufności prowadzonych przez duszpasterstwo działań oraz o tym, że osoby niezaangażowane we wsparcie osoby pokrzywdzonej nie mają dostępu do informacji o krzywdzie;
  - ✓ nie wolno ujawniać szczegółów rozmowy osobom niezaangażowanym we wsparcie osoby pokrzywdzonej, a zwłaszcza osobie, która została wskazana jako sprawca przemocy;
  - ✓ **natychmiast po przeprowadzeniu rozmowy należy sporządzić notatkę z przebiegu rozmowy.** Jeśli nie utrudni to empatycznej komunikacji z rozmówcą, można rozważyć robienie notatek w trakcie rozmowy. Ważne jest, aby zadbać o zachowanie wierności przekazu osoby informującej o zdarzeniu, uwzględniając charakterystyczne wyrażenia i słownictwo, a także zachowania niewerbalne. W miarę możliwości należy notatkę przedstawić osobie zgłaszającej, uwzględniając jej ewentualne uwagi, i uzyskać jej podpis. Nie stosuje się tego zalecenia, gdy osobą zgłaszającą jest dziecko.

9. Zasady dokumentowania przypadku zgłaszanej krzywdy

1. Osoba przyjmująca zgłoszenie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa nie może na własną rękę podejmować działań służących wyjaśnieniu podejrzeń i zarzutów lub weryfikacji zgłaszanych faktów.
2. Osoba przyjmująca zgłoszenie jest zobowiązana do sporządzenia notatki z wydarzenia (Załącznik 4) – opisuje tylko fakty, bez żadnej interpretacji. Ona także zabezpiecza dowody, ale nie przeprowadza dochodzenia na własną rękę, gdyż to należy do odpowiednich służb państwowych czy kościelnych.
3. Osoba przyjmująca zgłoszenie wraz z Duszpasterzami Młodych przygotowuje treść zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
4. Delegaci ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży przyjmując zgłoszenie, mają obowiązek sporządzić notatkę z postępowania wyjaśniającego oraz zabezpieczyć dowody zdarzenia, w tym np. listy, pisma, korespondencję elektroniczną lub notatki z rozmów telefonicznych mających związek ze sprawą.

5. **Wszelkie notatki muszą być szczególnie chronione**, pod żadnym pozorem nie mogą dostać się w ręce niepowołanych osób, ponieważ zawierają dane wrażliwe czy dane procesowe. Powinny być przechowywane w miejscu, w którym przechowuje się dokumenty Duszpasterstwa Młodych.
6. **Wszystkie osoby zaangażowane w sprawę na tym etapie są zobligowane do zachowania poufności**. W sprawę nie powinny być włączane „osoby trzecie”.

10. Zasady zgłaszania krzywdy instytucjom państwowym i przełożonemu kościelnemu

Po przyjęciu zgłoszenia należy działać bez zwłoki, zgodnie z procedurą opisaną poniżej:

1. **Jeśli ze zgłoszenia wynika, że krzywda może się powtórzyć w najbliższym czasie, trzeba temu bezzwłocznie przeciwdziałać**. W przypadku dziecka należy natychmiast zawiadomić rodziców (a w przypadku, gdy krzywdę zadaje jeden z nich, należy skontaktować się z rodzicem niekrzywdzącym) oraz wezwać policję, a później podejmować kolejne czynności. Jeśli drobna zwłoka nie zagraża osobie pokrzywdzonej, wszelkie czynności można skonsultować z pozostałymi duszpasterzami lub innymi kompetentnymi osobami (osobą zaufania, psychologiem). Należy wraz z nimi przygotować spotkanie z rodzicami, a następnie duszpasterze, we współpracy z zakonnym Delegatem ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży powinien dokonać zgłoszenia do odpowiednich organów państwowych i kościelnych.
2. Jeżeli istnieje podejrzenie, że osobą odpowiedzialną za przemoc wobec uczestników duszpasterstwa jest Duszpasterz Młodych lub wolontariusz, kompetentny przełożony zawiesza ją w pełnieniu obowiązków. Podejmuje się postępowanie wyjaśniające zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
3. **W trakcie rozmowy z rodzicami należy zachowywać się z dużym wyczuciem i wrażliwością**, zdając sobie sprawę, że przekazuje się im trudne informacje. Konieczne jest zaprezentowanie poznanych faktów oraz zakomunikowanie, jakie dalsze działania prawne muszą być podjęte w danej sytuacji. Istotne jest również wskazanie rodzicom, w jaki sposób Kościół oraz inne instytucje mogą pomóc ich dziecku oraz udzielić wsparcia także im samym. **Nie można ulegać próśbom o niezgłaszanie sprawy organom państwowym**.
4. Jeżeli istnieje podejrzenie wykorzystania seksualnego dziecka poniżej 15. roku życia (zob. art. 200 Kodeksu karnego mówiący o obcowaniu płciowym lub innej czynności seksualnej wobec dziecka poniżej 15. roku życia, udostępnianiu takiej osobie treści pornograficznych lub prezentowaniu wykonania czynności seksualnej), **prawo nakłada obowiązek niezwłocznego powiadomienia stosownych organów** (zob. art. 240 k.k.). **Taki obowiązek istnieje również w przypadku podejrzenia zaistnienia gwałtu dokonanego wspólnie z inną osobą, gwałtu wobec dziecka poniżej 15. roku życia, gwałtu wobec wstępnego, zstępnego, przysposobionego, przysposabiającego, brata lub siostry lub gwałtu ze szczególnym okrucieństwem** (art. 197 par. 3 lub 4 k.k.), a także w przypadku wykorzystania bezradności, uposłedzenia umysłowego lub choroby psychicznej w celu doprowadzenia do obcowania płciowego lub innej czynności seksualnej (art. 198 k.k.). **Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa należy złożyć w prokuraturze rejonowej w tej dzielnicy bądź miejscowości, w której popełniono przestępstwo, lub komendzie policji w formie pisemnej albo w formie ustnej spisanej do protokołu przez funkcjonariusza policji**. Podstawą zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa nie musi być pewność popełnienia przestępstwa. Wystarczy, że podejrzenie przestępstwa jest uzasadnione. Takiego zgłoszenia nie musi dokonać osobiście osoba, która przyjęła zgłoszenie bądź nabrała podejrzenia przez obserwację dziecka. Powinien to uczynić Delegat ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży reprezentujący daną jednostkę kościelną. Niemniej jednak każda osoba, która pozyskała wiedzę na ten temat, musi się upewnić, że takiego zgłoszenia dokonano. W przeciwnym razie powinna to zrobić osobiście.
5. **Jeśli krzywda nosi znamiona przestępstwa w rozumieniu prawa kościelnego, Duszpasterze Młodych powiadamiają diecezjalnego lub / i zakonnego Delegata ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży**.
6. Powiadomienie organów ścigania powinno wiązać się z przekazaniem im kopii notatki sporządzonej na podstawie rozmowy z osobą zgłaszającą (Załącznik 4).

7. Osoba zgłaszająca sprawę Duszpasterzom Młodych lub delegatowi powinna się w miarę możliwości upewnić, że wdrożono odpowiednie procedury.
8. **Jeśli oskarżenia o przemoc wobec uczestnika, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego w naszym duszpasterstwie, okażą się bezpodstawne i wobec posądzonej osoby nie toczy się postępowanie karne w tej sprawie, zostanie ona niezwłocznie przywrócona do pełnienia dotychczasowych obowiązków.** W takim przypadku przedsięwzięte zostaną przez przełożonego wszelkie środki, aby bezpodstawne zarzuty nie odbiły się negatywnie na sytuacji osoby posądzonej. **Wobec niesłusznie oskarżającej osoby zostanie wszczęta procedura wyjaśniająca.**
9. W prowadzonym postępowaniu priorytetem – oprócz dojścia do prawdy – powinno być zapewnienie uczestnikowi duszpasterstwa i jego najbliższemu odpowiedniego wsparcia, a także zachowanie poufności.
10. W przypadku doświadczenia krzywdy, w tym wykorzystania seksualnego, Duszpasterze Młodych podejmują interwencję wobec osoby pokrzywdzonej, otaczając ją opieką i potrzebnym wsparciem, a także wobec sprawcy krzywdy, jeśli jest uczestnikiem wydarzeń lub wolontariuszem. Powinni oni także współpracować z organami ścigania i odpowiednim sądem, jeśli został popełniony czyn zabroniony według prawa państwowego. **Również w przypadku zajścia dotyczącego rówieśników należy pamiętać o obowiązku powiadomienia policji lub prokuratury,** jeśli istnieje podejrzenie popełnienia czynu zabronionego z art. 197 par. 3 lub 4 Kodeksu karnego (gwałt wspólnie z inną osobą; gwałt dziecka poniżej 15. roku życia; wobec wstępnego, zstępnego, przysposobionego, przysposabiającego, brata lub siostry lub gwałt ze szczególnym okrucieństwem), art. 198 k.k. (wykorzystanie bezradności, upośledzenia umysłowego lub choroby psychicznej w celu doprowadzenia do obcowania płciowego lub innej czynności seksualnej) lub art. 200 k.k. (obcowanie płciowe lub inna czynność seksualna wobec dziecka poniżej 15. roku życia, prezentowanie takiej osobie treści pornograficznych lub wykonania czynności seksualnej). Duszpasterze Młodych powinny zgłosić do organów ścigania również podejrzenie popełnienia przestępstwa seksualnego wykorzystania rówieśniczego opisanego w pozostałych przepisach rozdziału XXV Kodeksu karnego, co znajduje uzasadnienie w treści art. 304 Kodeksu postępowania karnego (społeczny obowiązek zawiadomienia o przestępstwie).
11. Każdy dorosły w Duszpasterstwie Młodych powinien wykazać wrażliwość na potrzeby uczestników wydarzeń i odpowiedzialność w podejmowaniu działań, mając zawsze na uwadze ich dobro. Nikt nie może podejmować działań na własną rękę.

STANDARD 4 ZAPEWNIENIE OPIEKI I WSPARCIA OSOBOM SKRZYWDZONYM

W przypadku przemocy wobec uczestnika naszego duszpasterstwa należy ten fakt zgłosić odpowiednim służbom. Należy również objąć wsparciem osobę skrzywdzoną, jej rodzinę oraz inne osoby, które zostały tym zdarzeniem głęboko dotknięte. W przypadku Duszpasterstwa Młodych należy objąć opieką również pozostałych uczestników.

1. Prawa osoby skrzywdzonej

Zgodnie z wytycznymi Konferencji Episkopatu Polski osoba skrzywdzona ma swoje prawa.

1. Prawo do życzliwego przyjęcia, wysłuchania, traktowania z szacunkiem i godnością.
2. Prawo do opieki duchowej i psychologicznej (dziecku, które ukończyło 15. rok życia, pomoc duchowa i psychologiczna powinna być udzielana w ścisłej współpracy z rodzicami / opiekunami prawnymi). Jeśli osoba skrzywdzona ma mniej niż 15 lat, to wszelka pomoc może być jej udzielona wyłącznie za wyraźną zgodą rodziców lub opiekunów prawnych).
3. Prawo do pomocy medycznej.
4. Prawo do konsultacji prawnej.
5. Prawo do zgłoszenia sprawy do organów ścigania.
6. Prawo do osoby towarzyszącej.

7. Prawo do ochrony wizerunku i sfery prywatnej, a także do poufności danych osobowych.
8. Prawo do informacji na temat środków zapobiegawczych podjętych w stosunku do sprawcy.
9. Prawo do informacji, na jakim etapie znajduje się wszczęte postępowanie (tylko w przypadku, gdy osoba skrzywdzona sama musi wyrazić takie życzenie).
10. Prawo nikt nie ma prawa żądać od osoby skrzywdzonej składania przysięgi ani wymagać zachowania milczenia.

2. Pomoc osobie bezpośrednio skrzywdzonej

Pomoc osobie skrzywdzonej to długi proces, w który zazwyczaj zaangażowanych jest wiele osób. **Spotkania w Duszpasterstwie Młodych nie zastąpią terapii**, niemniej można zrobić wiele, by pomóc osobie skrzywdzonej odpowiednim podejściem do niej samej.

1. Należy próbować zmniejszyć jej lęk, budować poczucie bezpieczeństwa i zaufania, okazać jej troskę i wzmacniać dobre relacje z dorosłymi.
2. Należy stworzyć przestrzeń do jej wysłuchania.
3. Należy odciążyć ją z poczucia winy, jeśli ono występuje; uświadamiać, że odpowiedzialność jest wyłącznie po stronie sprawcy.
4. Należy pozwalać na przeżywanie negatywnych emocji.
5. Należy wspierać ją w budowaniu relacji z rówieśnikami.
6. Należy zadbać o takie działania, których celem będzie podnoszenie jej poczucia własnej wartości.

3. Pomoc profesjonalna osobie skrzywdzonej

W przypadku ujawnienia czy zgłoszenia krzywdy osoba skrzywdzona nie może zostać z tym sama - potrzebuje wsparcia osoby kompetentnej, która pomoże przejść jej przez ten trudny czas. Duszpasterstwo Młodych nigdy nie zastąpi profesjonalnej terapii, jednak możemy starać się pomóc osobie skrzywdzonej poprzez różnego rodzaju działania.

1. W naszym duszpasterstwie są wyznaczone tzw. osoby zaufania o odpowiednich kompetencjach. Kontakt do tych osób jest dostępny wszystkim uczestnikom Duszpasterstwa Młodych w widocznym miejscu oraz strona internetowa itp.).
2. Wszelka pomoc oferowana uczestnikom duszpasterstwa zostanie skonsultowana z ich rodzicami / opiekunami.
3. Potrzeby osoby skrzywdzonej nie będą bagatelizowane.
4. Duszpasterze Młodych zadbają o przygotowanie listy osób i instytucji, które mogą służyć fachową pomocą i wsparciem (instytucje kościelne, rządowe, samorządowe i pozarządowe).

4. Pomoc duszpasterska osobie skrzywdzonej

1. Osoba skrzywdzona, poddana manipulacji czy różnym formom przemocy nosi ranę nie tylko na ciele, ale też na duszy. **W takiej sytuacji niezbędna jest odpowiednia pomoc duszpasterska i opieka duchowa dla skrzywdzonej osoby.** Taka pomoc nie będzie narzucana odgórnie, lecz będzie konsultowana z osobą pokrzywdzoną i jej opiekunami prawnymi.

5. Pomoc rodzinie osoby skrzywdzonej

Duszpasterstwo Młodych dołoży starań, aby nie pozostawić bez pomocy rodziny i rodzeństwa skrzywdzonego dziecka.

1. Należy poinformować o sytuacji uczestnika duszpasterstwa i doznanej krzywdzie.
2. Należy wskazać miejsca uzyskania profesjonalnej pomocy dla dziecka poza duszpasterstwem.

3. Należy poinformować o instytucjach, fundacjach lub osobach, które mogą udzielić wsparcia prawnego.
4. Należy zaproponowanie rodzicom wsparcia ze strony psychologa.

6. Pomoc środowisku rówieśniczemu, w którym dokonała się krzywda

W przypadku tak poważnego zdarzenia, jakim jest przemoc (fizyczna, psychiczna, seksualna, duchowa) wobec uczestnika duszpasterstwa, **dołożymy starań, aby objąć opieką świadków krzywdy, pozostałych uczestników naszego duszpasterstwa i ich rodziców.** W przypadku, gdy wiedza na temat krzywdy jest znana w środowisku duszpasterskim rozważymy podjęcie następujących działań.

1. Rozmowa z całą wspólnotą na temat krzywdy i przemocy z poszanowaniem godności osoby skrzywdzonej.
2. Wskazanie instytucji zewnętrznych oraz konkretnych numerów telefonów, pod którymi można uzyskać wsparcie.
3. Przeprowadzenie spotkania z rodzicami uczestników i poinformowanie ich o stanie wiedzy na temat zdarzenia, sytuacji prawnej i działaniach podejmowanych przez Duszpasterstwo Młodych.
4. Budowanie poczucia wspólnoty poprzez zapewnienie wsparcia oraz gotowość do spotkania i rozmowy z każdą osobą z duszpasterstwa, która by tego potrzebowała.
5. W miarę możliwości przedstawienie rezultatów działań podjętych w celu wyjaśnienia sprawy.

STANDARD 5

ZARZĄDZANIE I PRACA Z OSKARŻONYMI O WYKORZYSTYWANIE SEKSUALNE

1. Umiejętność rozpoznawania sygnałów ostrzegawczych

1. **Jako Duszpasterze Młodych traktujemy z należyłą powagą wszelkie informacje dotyczące krzywdzenia i adekwatnie na nie reagujemy.** Mamy świadomość, że aby działać skutecznie, niezbędna jest z jednej strony wiedza dotycząca kwestii krzywdzenia i różnych form przemocy oraz jej skutków w życiu dziecka, a z drugiej właściwa postawa odpowiedzialności za powierzone duszpasterstwu dzieci, a także gotowość do reagowania w sytuacji doświadczanej przez nie krzywdy.
2. **Duszpasterze Młodych mają wiedzę na temat działania sprawców,** potrafią rozpoznawać symptomy krzywdzenia, a także umiejętnie odczytują sygnały ostrzegawcze wysyłane przez uczestników duszpasterstwa, które nie zawsze są oczywiste.
3. Osoby, które pełnią w naszym duszpasterstwie funkcje wychowawcze (duszpasterze i wolontariusze), pracujące z dziećmi, są bardzo starannie dobierane. Nie są to osoby przypadkowe. Przed rozpoczęciem posługi w naszym duszpasterstwie są one odpowiednio przeszkolone z zakresu profilaktyki przemocy seksualnej.
4. **Jako Duszpasterze Młodych dbamy o regularne podnoszenie naszych kompletacji wychowawczych.** Zdobyta przez nas wiedza pozwoli nie tylko skutecznie pomagać w sytuacji krzywdy, ale też na co dzień budować bezpieczne środowisko w naszym duszpasterstwie.
5. Podczas szkoleń nieustannie poszerzamy naszą wiedzę na temat symptomów krzywdy seksualnej.
6. **Zawsze z troską staramy się traktować wszelką zmianę w zachowaniu uczestnika naszego duszpasterstwa.** Wszelka zmiana w zachowaniu może być bowiem sygnałem, że osoba doświadcza jakiejś formy przemocy – może to być także przemoc seksualna. W takich sytuacjach taką osobę otaczamy szczególną opieką i troską.
7. Zwracamy szczególną uwagę na następujące zachowania: unikanie kontaktów z konkretną osobą, kłopoty z koncentracją, objawy nerwicowe i depresyjne, dolegliwości somatyczne, nieadekwatne zachowania seksualne, lęk przed dotykiem, a także przesadne zainteresowanie duszpasterza / wolontariusza konkretną osobą, spędzanie z nią dużej ilości czasu, wspólne wyjścia, wyjazdy, prezenty, intensywne kontakty przez media społecznościowe.
8. **Mamy świadomość, że żadnego z niepokojących objawów występujących u dziecka nie można traktować odrębnie, ani uważać za „niepodważalny dowód” krzywdy seksualnej.**

Wiele z opisanych w literaturze objawów wykorzystywania seksualnego może wynikać z różnych trudnych doświadczeń w życiu dziecka, np. rozwód rodziców, śmierć osoby bliskiej, zmiana miejsca zamieszkania, przyjście na świat młodszego rodzeństwa, trudności w szkole czy w relacjach z rówieśnikami itp. W takiej sytuacji otaczamy taką osobę troską, aby pomóc jej przejść przez trudny czas.

9. W sytuacjach, kiedy niepokoją nas jakieś zachowania albo ktoś zgłasza nam krzywdę, zapewniamy osobę o naszej chęci pomocy.

2. Jak postępować z osobami oskarżonymi

1. W naszym duszpasterstwie w przypadku podejrzenia krzywdy lub jej zaistnienia postępujemy zgodnie z procedurami zawartymi w Standardach Ochrony Dzieci Duszpasterstwa Młodych Rodziny Świętego Pawła. Każde zgłoszenie jest traktowane z należytą powagą, z zastosowaniem procedur przewidzianych w prawie państwowym oraz kanonicznym. **W naszym duszpasterstwie nie prowadzimy śledztwa ani nie ferujemy wyroków, świadomi, że od tego są odpowiednie instytucje państwowe i kościelne.** Osoba, która została wskazana jako winna krzywdy, jest traktowana sprawiedliwie, z poszanowaniem prawa do uczciwego procesu i do domniemania niewinności do czasu udowodnienia winy. W żadnym wypadku nie może być pozbawiona prawa do obrony.

2.1. Gdy sprawcą jest duszpasterz

1. **Jeśli sprawcą jest duszpasterz, wówczas sprawa powinna zostać zgłoszona odpowiednim instytucjom państwowym i kościelnym.**
2. Taka osoba po uprawdopodobnieniu zgłoszenia bezwzględnie powinna zostać na wniosek przełożonego odsunięta od pracy w Duszpasterstwie Młodych do czasu wyjaśnienia sprawy (jeśli zgłoszenie się nie potwierdzi) lub adekwatnie do wyroku sądu państwowego i kościelnego (jeśli zgłoszenie się potwierdzi, a sąd wyda stosowny wyrok).
3. Wszelkie czynności i działania podejmowane przez przełożonego kościelnego wobec podejrzanego duszpasterza zostały zapisane w wytycznych Konferencji Episkopatu Polski.
4. Na ich podstawie przełożony podejmuje wszelkie decyzje dotyczące sprawy. Dobrze, by osoby odpowiedzialne w Duszpasterstwie Młodych były o nich informowane. W takiej sytuacji istotna jest transparentność wszelkich działań.
5. Szczególną troską należy otoczyć osobę skrzywdzoną przez duszpasterza i jej rodzinę. Wsparcie i pomoc należy zapewnić także członkom wspólnoty, w której duszpasterz miał popełnić czyn przestępczy. Inni Duszpasterze Młodych winni być gotowi do podejmowania rozmów i spotkań z uczestnikami naszego duszpasterstwa i ich rodzicami, zwłaszcza w pierwszym okresie po ujawnieniu krzywdy.
6. Gdy oskarżenie okaże się niewiarygodne, a duszpasterz wraca do pracy w Kościele, otrzymuje wsparcie w celu przywrócenia dobrego imienia.
7. Z przebiegu każdej rozmowy, w której została zgłoszona krzywda, należy sporządzić stosowną notatkę (Załącznik 4).

2.2. Gdy sprawcą jest wolontariusz

1. **Jeśli osobą oskarżoną jest wolontariusz również powinien być traktowany sprawiedliwie z poszanowaniem prawa do uczciwego procesu i do domniemania niewinności do czasu udowodnienia winy.**
2. Przestępstwo należy zgłosić odpowiednim służbom państwowym i kościelnym.
3. Sprawca powinien zostać bezwzględnie odseparowany od uczestników duszpasterstwa.
4. Takiej osobie, a także jej rodzinie, powinna zostać udzielona pomoc duszpasterska, a także psychologiczna lub inna, jeśli takiej potrzebują.
5. Szczególną troską należy otoczyć osobę skrzywdzoną i jej rodzinę. Wsparcie i pomoc należy zapewnić także członkom wspólnoty, w której wolontariusz miał popełnić czyn przestępczy.

Duszpasterze Młodych winni być gotowi do podejmowania rozmów i spotkań z uczestnikami duszpasterstwa i ich rodzicami, zwłaszcza w pierwszym okresie po ujawnieniu krzywdy.

6. Gdy oskarżenie okaże się niewiarygodne, a wolontariusz wraca do pracy w duszpasterstwie, otrzymuje wsparcie w celu przywrócenia jego dobrego imienia.
7. Z przebiegu każdej rozmowy, w której została zgłoszona krzywda, należy sporządzić stosowną notatkę (Załącznik 4).

2.3. Gdy sprawcą jest rodzic

1. **Kiedy sprawcą krzywdzenia okaże się być rodzic uczestnika duszpasterstwa, należy niezwłocznie zgłosić tę sprawę do odpowiednich organów państwowych (policja lub prokuratura).** Na każdej osobie, która powzięła wiedzę o takim zdarzeniu wobec osoby poniżej 15. roku życia, ciąży obowiązek jego zgłoszenia zagrożony karą pozbawienia wolności do lat trzech. Należy także odbyć rozmowę z niekrzywdzącym rodzicem, a krzywdzonemu dziecku i jego niekrzywdzącym najbliższym zapewnić wsparcie duszpasterskie i psychologiczne.
2. W takich sytuacjach otaczamy opieką uczestnika duszpasterstwa, tak aby pomóc mu w odpowiedni i bezpieczny sposób przeżywać swoje trudne emocje. Może towarzyszyć mu bowiem poczucie winy, może czuć presję, by odwołać zeznania. Jako duszpasterstwo wspieramy taką osobę i utwierdzamy ją w słuszności jej działań.
3. W przypadku osoby pełnoletniej staramy się jej mądrze towarzyszyć, zachęcamy do skorzystania z pomocy specjalistów, którzy pomogą jej nazwać krzywdę i dadzą jej wsparcie w podejmowaniu samodzielnych decyzji.
4. Z przebiegu każdej rozmowy, w której została zgłoszona krzywda, należy sporządzić stosowną notatkę (Załącznik 4).

2.4. Gdy sprawcą jest rówieśnik

1. **Kiedy w ramach Duszpasterstwa Młodych okaże się, że osobą krzywdzącą jest inny uczestnik duszpasterstwa, należy bezwzględnie odseparować go od grupy, by uniemożliwić dalsze krzywdzenie.** Jeśli osobą krzywdzącą okaże się być dziecko, wówczas należy zgłosić sprawę jego rodzicom.
2. Duszpasterze powinni skontaktować się z rodzicami sprawcy i osoby skrzywdzonej, a także objąć ich opieką duszpasterską i zaproponować pomoc w znalezieniu specjalistów.
3. Należy się zorientować, czy w ramach duszpasterstwa nie zostały skrzywdzone także inne osoby.
4. W sytuacji przemocy rówieśniczej w ramach Duszpasterstwa Młodych należy tę sprawę wyjaśnić, omówić na forum grupy, w razie konieczności zaprosić specjalistę, który odpowie na pytania uczestników i da im wskazówki, jak chronić się przed taką formą przemocy.
5. Należy przeanalizować sytuację, zastanowić się, co zawiodło, określić czynniki ryzyka, wyeliminować je i wyciągnąć wnioski na przyszłość.
6. Z przebiegu każdej rozmowy, w której została zgłoszona krzywda, należy sporządzić stosowną notatkę (Załącznik 4).

2.5. Fałszywe oskarżenia

1. **Mamy świadomość, że może się zdarzyć sytuacja, że w naszym duszpasterstwie ktoś zostanie niesłusznie oskarżony o przemoc seksualną. Przypominamy wtedy, że fałszywe oskarżenia, zszarganie czyjegoś dobrego imienia, stanowiącego istotny element dóbr osobistych człowieka, jest czynem zabronionym przez prawo (art. 212 oraz 216 Kodeksu Karnego), za które grozi odpowiedzialność karna.**

STANDARD 6 WSPÓLNA PRACA W DZIELE OCHRONY DZIECI

Aby skutecznie chronić dzieci formujące się w naszym duszpasterstwie staramy się włączać w wysiłek zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom wszystkie możliwe osoby: duszpasterzy, wolontariuszy, uczestników i ich rodziców, a także wszystkie osoby, które pomagają w pracy duszpasterskiej i duszpasterstwie. Działając razem, możemy lepiej chronić tych, którzy przychodzą do naszego Duszpasterstwa Młodych. W tym celu podejmujemy wiele działań.

1. Opracowanie i wdrożenie Standardów Ochrony Dzieci Duszpasterstwa Młodych Rodziny Świętego Pawła. Za ich wdrożenie odpowiadają Duszpasterze Młodych Rodziny Świętego Pawła.
2. Dołożenie wszelkich starań, by duszpasterze i wolontariusze zostali właściwie zweryfikowani w odpowiednich rejestrach i przeszkoleni przed podjęciem pracy z dziećmi.
3. Sprawdzenie pod kątem bezpieczeństwa miejsca spotkania Duszpasterstwa Młodych i wyeliminowanie wszelkich niepokojących czynników.
4. **Budowanie atmosfery zaufania**, tak by o zauważonych nieprawidłowych zachowaniach czy zachowaniach przestępczych uczestnicy duszpasterstwa nie bali się mówić duszpasterzom lub wolontariuszom.
5. Zaangażowanie do współpracy rodziców i informowanie ich o podejmowanych inicjatywach na rzecz ochrony ich dzieci.
6. Dopilnowanie, by dostępne w duszpasterstwie sieci wi-fi były właściwie zabezpieczone przed dostępem do niedozwolonych i szkodliwych treści.
7. Ustalenie z uczestnikami zasad posługiwania się urządzeniami mobilnymi podczas spotkań w duszpasterstwie i poza nim, uczulenie ich na zagrożenia medialne i cyberprzemoc, a także na to, że w przestrzeni wirtualnej nie są anonimowi, a za swoje zachowania mogą ponosić odpowiedzialność karną.
8. Przestrzeganie zasad ochrony danych osobowych (RODO).
9. Przestrzeganie Kodeksu Zachowań naszego duszpasterstwa w podejmowanych aktywnościach.

STANDARD 7 EDUKACJA DZIECI O OCHRONIE WŁASNYCH GRANIC

1. **W programie formacyjnym Duszpasterstwa Młodych Rodziny Świętego Pawła znajdują się kwestie dotyczące ochrony dzieci przed różnymi formami krzywdzenia.** Edukacja w tym zakresie stanowi ważny element pracy z dziećmi formującymi się w naszym duszpasterstwie. Uczestnicy Duszpasterstwa Młodych zostają zapoznani z obowiązującymi Standardami Ochrony Dzieci. Mają oni też możliwość uczestniczenia, za zgodą rodziców, w dodatkowych zajęciach dotyczących poszanowania godności swojej i innych oraz ochrony siebie i innych przed potencjalną krzywdą: fizyczną, emocjonalną, seksualną i duchową. **Przykładowe tematy takich spotkań** to np. ochrona własnych granic; godność i wartość osoby; umiejętności asertywne; budowanie dojrzałych relacji; edukacja w zakresie ryzykownych zachowań; bezpieczne korzystanie z Internetu; sposoby działania sprawców (np. *grooming*); bezpieczne i wolne od przemocy relacje rówieśnicze.
2. Jesteśmy otwarci na proponowanie i prowadzenie cyklu szkoleń na temat ochrony dzieci przed różnymi formami przemocy dla rodziców aby zmieniać przekonania wielu rodziców, że ich dzieci są zawsze i wszędzie bezpieczne. **Przykładowe tematy takich spotkań** to np.: psychologia rozwojowa dziecka (w tym rozwój psychoseksualny); jak rozmawiać z dzieckiem o godności osoby i ochronie własnych granic; jak bezpiecznie korzystać z Internetu; „zdrowa” kontrola rodzicielska; sposób działania sprawców (np. *grooming*); przemoc rówieśnicza; jak rozpoznać „znaki” krzywdzenia.
3. Tego rodzaju szkolenia dotyczące prewencji prowadzone są przez osoby, które mają odpowiednie przygotowanie do prowadzenia takich szkoleń.

STANDARD 8
SZKOLENIA I STAŁE WSPARCIE DLA OSÓB
ZAJMUJĄCYCH SIĘ PROFILAKTYKĄ W DUSZPASTERSTWIE

1. Ochrona przed krzywdzeniem jest wpisana w misję Kościoła Katolickiego. Dlatego też każdy kto, uczestniczy w misji Kościoła przez pracę i zaangażowanie duszpasterskie, w pracę z dziećmi i osobami bezbronnymi, powinien posiadać potrzebną wiedzę na temat ochrony dzieci i osób bezbronych przed przemocą i dzielić się nią z rodzicami i dziećmi.

Zakres szkoleń dotyczących ochrony dzieci

1. Duszpasterze i wolontariusze Duszpasterstwa Młodych Rodziny Świętego Pawła:
  - ✓ otrzymują potrzebną im wiedzę o standardach przyjętych i obowiązujących w naszym duszpasterstwie (Kodeks Zachowań oraz Standardy Ochrony Dzieci Duszpasterstwa Młodych Rodziny Świętego Pawła, zawierające m.in. procedury związane z interwencją i zgłoszeniem);
  - ✓ szkolenie przeprowadzane w momencie przejmowania odpowiedzialności w duszpasterstwie;
  - ✓ w sytuacji, gdy w duszpasterstwie zasady lub procedury ulegają zmianie lub uzupełnieniu, należy je przedstawić aktualnie zaangażowanym w prace duszpasterstwa osobom.
2. Duszpasterze i wolontariusze dodatkowo otrzymują potrzebną im wiedzę dotyczącą:
  - ✓ rodzajów przemocy (w tym przemocy rówieśniczej);
  - ✓ rozpoznawania oznak przemocy (w tym wykorzystania seksualnego);
  - ✓ strategii działania sprawców przemocy (w tym przemocy seksualnej);
  - ✓ rozmowy z dzieckiem na temat krzywdy;
  - ✓ rozmowy z dorosłymi (gdy ktoś pracuje z grupą dorosłych);
  - ✓ zagrożeń i ochrony przed szkodliwymi treściami w Internecie;
  - ✓ każda osoba pracująca z dziećmi w duszpasterstwie powinna zapoznać się ze Standardami Ochrony Dzieci i podpisać oświadczenie o zapoznaniu się z tym dokumentem..
3. Osobami odpowiedzialnymi za prewencję w Duszpasterstwie Młodych Rodziny Świętego Pawła są Duszpasterze Młodych. Poza wiedzą z wyżej wskazanych zagadnień, powinni oni mieć także wiedzę na temat:
  - ✓ budowania systemu prewencji zgodnego z wymogami Kościoła Katolickiego i ustaw państwowych;
  - ✓ podstawowych procedur prawnych (kanonicznych i przewidzianych przez Kodeks karny);
  - ✓ czynników ryzyka i czynników ochronnych;
  - ✓ funkcjonowania w środowisku lokalnym placówek pomocowych;
  - ✓ procedur ustalonych dla danej placówki.
4. **Duszpasterze Młodych powinni przejść szkolenie z ww. tematów organizowanych przez Centrum Ochrony Dziecka działającym we współpracy z Fundacją Świętego Józefa pod patronatem Konferencji Episkopatu Polski lub zostać przeszkolonym przez osoby, które takie osoby ukończyły.**

STANDARD 9
ZAPEWNIENIE JAKOŚCI W ZAKRESIE PREWENCJI I CIĄGŁOŚĆ DZIAŁAŃ

1. Opracowane i wdrożone w naszym duszpasterstwie **Standardy Ochrony Dzieci są okresowo aktualizowane** przez Duszpasterzy Młodych Rodziny Świętego Pawła.
2. Przełożeni poszczególnych Zgromadzeń Zakonnych Rodziny Świętego Pawła oceniają i zatwierdzają Standardy Ochrony Dzieci Małoletnich Duszpasterstwa Młodych Rodziny Świętego Pawła.
3. W sytuacjach kryzysowych Duszpasterze Młodych odwołują się do przełożonych zakonnych Rodziny Świętego Pawła.

DODATKI

KODEKS ZACHOWŃ DUSZPASTERSWA MŁODYCH RODZINY ŚWIĘTEGO PAWŁA

Kodeks Zachowań jest integralną częścią Standardów Ochrony Dzieci Duszpasterstwa Młodych Rodziny Świętego Pawła. Określone w nim zostały zachowania dozwolone oraz zabronione w kontekście zapobiegania przemocy wobec nieletnich. Do przestrzegania postanowień niniejszego Kodeksu Zachowań zobowiązani są wszyscy duszpasterze, wolontariusze, uczestnicy oraz rodzice w Duszpasterstwie Młodych, a także wszystkie osoby postronne mające z nim kontakt.

Zasady bezpiecznych relacji między duszpasterzami, wolontariuszami a uczestnikami Duszpasterstwa Młodych

1. Podstawową zasadą w naszym duszpasterstwie jest **nietolerancja dla jakiegokolwiek formy przemocy: fizycznej, psychicznej, ekonomicznej, seksualnej i duchowej.**
2. **Niedopuszczalne jest nawiązywanie z dzieckiem jakichkolwiek relacji o charakterze seksualnym czy romantycznym.**

1. Komunikacja

1. **W naszym duszpasterstwie dążymy do równego traktowania wszystkich uczestników.**
2. Staramy się słuchać uważnie uczestników i udzielać im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i sytuacji.
3. Zapewniamy uczestników, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć duszpasterzom oraz mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i pomocy.
4. Gdy podejmujemy decyzje dotyczące uczestników, informujemy ich o tym i przystępnie wyjaśniamy zaistniałą sytuację.
5. Spotkania organizacyjne i te o charakterze dydaktyczno-formacyjnym powinny odbywać się w miejscach zapewniających bezpieczeństwo.
6. **Szanujemy prawo uczestników do prywatności.** Jeśli jednak jest konieczne odstępienie od zasady poufności, aby chronić dziecko, wyjaśniamy mu to najszybciej, jak to możliwe.
7. **Nie ujawniamy informacji wrażliwych dotyczących uczestników wobec osób nieuprawnionych,** w tym wobec innych uczestników. Chodzi tu o wizerunek uczestnika, informacje o sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
8. **Nie zachowujemy się wobec uczestników w sposób niestosowny.** Nie upokarzamy, nie lekceważymy, nie obrażamy, nie stosujemy wulgarnych słów, gestów i żartów, wyrażen o podtekście seksualnym.

2. Praca z uczestnikami

1. **Doceniamy i szanujemy wkład uczestników w podejmowane przez nas działania,** aktywnie ich angażując i traktując równo bez względu na ich płeć, zdolności i inne indywidualne cechy. Indywidualne podejście nie może oznaczać faworyzowania wybranego uczestnika.

2. **Unikamy działań mogących prowadzić do stworzenia więzi emocjonalnej niewłaściwej dla relacji duszpasterz – uczestnik duszpasterstwa.**
3. Nie utrwalamy wizerunku uczestników (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie itp.) dla potrzeb niezwiązanych z działalnością Duszpasterstwa Młodych i Zakonów tworzących Rodzinę Świętego Pawła.
4. **Zabronione są wszelkie formy cyberprzemocy**, takie jak *trolling*, *stalking*, świadome poniżanie, nękanie, zaczepki, hejt, kradzież tożsamości itp.
5. **Szanujemy prywatność uczestników** (np. w łazienkach, toaletach) przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa. Nikt nie ma prawa naruszać strefy intymnej dzieci (fizycznie, werbalnie, bezpośrednio czy za pośrednictwem komunikatorów internetowych).
6. Nie pozostajemy sam na sam z uczestnikami w pomieszczeniach nieprzeznaczonych do spotkań dorosłych z dziećmi (np. w toalecie, przebieralni itp.), z wyjątkiem ważnych przyczyn i w uzasadnionych sytuacjach (np. konieczność udzielenia pierwszej pomocy).
7. **Zabronione są wszelkie zachowania demoralizujące wobec uczestników**, w tym: praca z dziećmi i młodzieżą pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych używek; spożywanie alkoholu, narkotyków lub innych używek w obecności uczestników; częstowanie uczestników papierosami, alkoholem, narkotykami lub innymi używkami; pokazywanie i udostępnianie uczestnikom różnego rodzaju treści nieodpowiednich dla ich wieku.
8. **Dzieci nie powinny w pojedynkę, bez wiedzy rodziców czy osób trzecich, być zapraszane ani przebywać w pokojach duszpasterzy i wolontariuszy.** Duszpasterze i wolontariusze nie powinni przewozić dzieci prywatnymi samochodami sam na sam. W przypadku przewożenia większej ilości osób konieczna jest obecność innego dorosłego oraz pisemna zgoda rodzica lub opiekuna. Wyjątkiem jest sytuacja pilna, np. związana z transportem do lekarza.
9. **Spowiedź dzieci**, a także spotkania związane z towarzyszeniem duchowym powinny odbywać się w miejscach do tego wyznaczonych (np. konfesjonał, rozmównica, zakrystia lub inne wyznaczone miejsce), pozwalających na swobodny dostęp osób trzecich i umożliwiających swobodne opuszczenie go przez dziecko. Nie wolno zamykać drzwi na klucz. Niedopuszczalne jest spowiadanie lub tzw. rozmowy duchowe w pokojach prywatnych. Jeśli nie można zachować tej zasady dogodnym miejscem będzie również przestrzeń zewnętrzna (w formie spaceru). Warunki mają zapewniać zarówno pełne bezpieczeństwo dziecka, jak również jego komfort (np. wykluczenie możliwości podsłuchiwania).
10. **Kontakty podczas dłuższych wycieczek** zakładają przygotowanie wyjazdu i zadbanie o komfort i bezpieczeństwo uczestników. Duszpasterze zgłoszą taki wyjazd do Kuratorium Oświat i zobowiążą dzieci i ich opiekunów do podpisania i respektowania regulaminu wyjazdu. Duszpasterze dokładają wszelkich starań aby wiedzieć, co robią uczestnicy i gdzie przebywają. Przed wejściem do pokoi uczestników pukają, unikając bycia z nimi sam na sam. Jeśli nie jest to możliwe, drzwi powinny pozostać otwarte. Tam, gdzie jest to możliwe, duszpasterze planują noclegi z podziałem na dziewczęta i chłopców. Jeśli jest to możliwe przydziela się wtedy poszczególnym grupom opiekunów tej samej płci. Duszpasterze nie pozostają z uczestnikami na noc w pokoju, poza wyjątkiem sytuacji, gdzie warunki noclegowe uniemożliwiają to (np. pielgrzymki, wyprawy namiotowe, jachty czy do schroniska górskie itp.). Duszpasterze nie pozostawiają uczestników bez opieki w czasie wycieczki.

3. Kontakt fizyczny

1. **Dbamy, by kontakt fizyczny z uczestnikami duszpasterstwa, jeżeli jest konieczny, był bezpieczny.** Pytamy o zgodę na taki kontakt (np. przed przytuleniem, pogłaskaniem, aby go pocieszyć lub uspokoić).
2. Zachowujemy szczególną ostrożność wobec uczestników, którzy doświadczyli przemocy. W takich sytuacjach reagujemy z wyczuciem.
1. **Nie stosujemy w swoich działaniach niewłaściwych zachowań**, np. prowokowania, wciągania w sytuacje dwuznaczne, uścisków czy objęć utrudniających przerwanie kontaktu; dotykania piersi, pośladków i okolic intymnych; sadzania na kolanach; łaskotania; masowania; całowania; kładzenia się albo spania obok; jakichkolwiek kar cielesnych. Niedopuszczalne są wszelkie formy okazywania

niechcianej czułości, a więc wszelkie formy dotyku, o których wiemy, że dany uczestnik ich nie akceptuje oraz stosowanie kar cielesnych.

2. **W wydarzeniach organizowanych przez Duszpasterstwo Młodych dopuszcza się kontakt fizyczny mający na celu jedynie prawidłowy przebieg pracy lub innych zajęć przewidzianych przez program.** Kontakt ten nie może powodować dyskomfortu dziecka ani nie może być zagrożeniem dla jego zdrowia czy życia. Dziecko może w każdej chwili odmówić kontaktu i wyrazić swoją dezaprobatę. W przypadku sytuacji konfliktowych wymagających interwencji opiekunów, po wcześniejszym zasygnalizowaniu, duszpasterz lub wolontariusz ma prawo wejść do pomieszczenia dzieci w celu zapewnienia im bezpieczeństwa (konflikt / agresja pomiędzy dziećmi itp.).

4. Kontakty poza wydarzeniami organizowanymi przez Duszpasterstwo Młodych

1. W razie konieczności spotkania z uczestnikami poza wydarzeniami organizowanymi przez Duszpasterstwo Młodych duszpasterz informuje o tym innego duszpasterza.
2. Kontakty duszpasterzy i wolontariuszy z uczestnikami poprzez social media są podejmowane w sposób roztropny i odpowiedzialny. **W kontakcie z uczestnikami zaleca się używanie oficjalnych adresów mailowych i oficjalnych profili duszpasterstwa w mediach społecznościowych.**

Zasady bezpiecznych relacji między uczestnikami

1. **Podstawową zasadą w naszym duszpasterstwie jest nietolerancja dla jakiegokolwiek formy przemocy: fizycznej, psychicznej, ekonomicznej, seksualnej i duchowej.**
2. **Niedopuszczalne jest nawiązywanie z inną osobą jakichkolwiek relacji o charakterze seksualnym.**

1. Równe traktowanie i szacunek dla każdej osoby

1. Traktuj innych tak, jak chcesz, aby inni traktowali Ciebie.
2. Pamiętaj, że **każdemu człowiekowi należy się szacunek i troska o jego dobro.**
3. Szanuj odmienny wygląd, cechy, przekonania i poglądy innych uczestników.
4. **Masz prawo do relacji z każdym uczestnikiem.** Szanuj jednak wolność osoby, o której uwagę zabiegasz. Ona może nie mieć ochoty na relacje z Tobą w danym momencie.
5. Zachowaj otwartość i bądź wrażliwy na wszystkie osoby, nawet jeśli nie należą do grona Twoich najbliższych przyjaciół. Nie wykluczaj ich ze wspólnych działań, rozmów i aktywności.

2. Zasady komunikacji między uczestnikami

1. Zachowuj życzliwość i szacunek wobec innych uczestników.
2. **Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania,** myśli i przekonań, o ile nie naruszają one ogólnie przyjętych zasad dobrego wychowania i dobra innych osób.
3. Słuchaj innych, gdy mówią. Nie przerywaj im, gdy się wypowiadają.
4. **Zachowuj kulturę słowa w każdej sytuacji.** Nie używaj wulgaryzmów, zwrotów poniżających, ośmieszających, żartów nieadekwatnych oraz tych o podtekście seksualnym; nie zwracaj się bez szacunku do kolegów / koleżanek, ale też do dorosłych odpowiedzialnych za duszpasterstwo.
5. **Stosuj zwroty grzecznościowe.**

3. Szacunek dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni

1. Szanuj rzeczy osobiste i mienie innych osób.
2. Zapytaj, jeśli chcesz pożyczyć od kogoś jakąś rzecz.
3. Nie zabieraj rzeczy należących do innych bez ich zgody.
4. Nie przeglądaj prywatnych rzeczy innych osób bez pytania. Każdy ma prawo do prywatności.

5. Nie rób zdjęć, nie nagrywaj ani nie rozpowszechniaj wizerunku innych uczestników bez ich wyraźnej zgody.
6. **Pamiętaj, że każdy ma prawo do przestrzeni osobistej.** Jeśli inna osoba potrzebuje chwili samotności, uszanuj to. Naruszanie tej przestrzeni może rodzić konflikty. Nikt nie ma prawa naruszać strefy intymnej innych uczestników (fizycznie, werbalnie, bezpośrednio czy za pośrednictwem komunikatorów internetowych).

4. Zakaz stosowania przemocy w jakiegokolwiek formie

1. Nie stwarzaj sytuacji, w których ktoś czułby się celowo pomijany, izolowany, wykluczony z grupy.
2. **Nie stosuj przemocy fizycznej.** Szturchanie, popychanie, kopanie czy siłowe przytrzymywanie innych naruszają ich integralność fizyczną.
3. **Szanuj przestrzeń intymną innych.** Nigdy nie dotykaj ich w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny bądź jest nieakceptowany przez drugą osobę. Zabronione jest dotykanie innych o podłożu seksualnym: np. dotykanie piersi, pośladków i okolic intymnych, uściski, przytulanie, obejmowanie, klepanie, całowanie, laskotanie, masowanie, sadzanie na kolanach, kładzenie się lub spanie obok. Zabronione jest również okazywanie niechcianej czułości (wszelkie formy dotyku, o których wiemy, że dany uczestnik ich nie akceptuje) oraz stosowanie kar cielesnych.
4. Nie wyśmiewaj, nie obgaduj, nie ośmieszaj, nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj innych. Nie zachowuj się infantylnie, nieempatycznie, prowokująco, nie wciągaj innych w sytuacje dwuznaczne.
5. Nie wypowiadaj się w sposób obraźliwy o rodzicach i osobach bliskich innych uczestników.
6. Nie zwracaj się w sposób wulgarny czy opryskliwy do innych.
7. Nie wyrażaj negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat m.in. zachowania, pracy, wyglądu innych uczestników.
8. **Pamiętaj, że żarty są wtedy żartami, kiedy nikt z ich powodu nie cierpi.** Jeśli jesteś świadkiem nieodpowiednich zachowań, zainterweniuj i spróbuj pokojowo zakończyć taką krzywdzącą sytuację.
9. Nie narażaj siebie i innych uczestników na sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu fizycznemu i psychicznemu.

5. Szacunek w kontaktach internetowych i zakaz cyberprzemocy

1. Szanuj innych i traktuj ich tak, jak chcesz, by inni traktowali Ciebie – dotyczy to wszystkich typów Twojej aktywności w sieci. Pamiętaj, że po drugiej stronie ekranu jest też człowiek.
2. **Pamiętaj, że cyberprzemoc często zaczyna się od tzw. „niewinnych żartów”.** Nie każdy ma takie samo poczucie humoru. Uważaj na to, co piszesz i co publikujesz. W Internecie nic nie ginie. W świecie wirtualnym łatwo poruszyć lawinę wzajemnych niechęci, co może doprowadzić do konkretnych form przemocy, które mogą mieć negatywne i bolesne konsekwencje.
3. **Nie udostępniaj kontaktów telefonicznych, mailowych itp. do innych osób bez ich zgody.**
4. Dbaj o swój oraz innych wizerunek w sieci – nie publikuj wrażliwych danych, powierzonych Ci informacji oraz zdjęć i filmów ośmieszających innych. Szanuj ich prywatność.
5. **Chroń intymność swoją i innych.** Nie wysyłaj i nie udostępniaj nagich zdjęć lub filmów erotycznych czy pełnych przemocy itp.
6. **Sprzeciwiaj się hejtowi,** sam nie publikuj obrażających i agresywnych komentarzy oraz reaguj, gdy zauważysz, że ktoś jest poniżany w Internecie. Nie przysyłaj dalej ośmieszających wiadomości. Zgłoś takie działania odpowiednim osobom.
7. Nie prowokuj innych do niepotrzebnych, nieuzasadnionych kłótni. *Trolling, stalking, świadome poniżanie, nękanie i zaczepki* są zachowaniami niedopuszczalnymi.
8. Nie wykluczaj swoich rówieśników z grup w mediach społecznościowych z powodu swoich prywatnych niechęci.
9. **Nie podszywaj się w Internecie pod inne osoby.** Takie zachowanie w cyberprzestrzeni jest kradzieżą tożsamości i jest to przestępstwo.

10. Jeżeli zauważysz, że ktoś nie wylogował się ze swojego konta, nie wykorzystuj tej sytuacji do działań, które przyniosłyby mu szkodę, ale życzliwie poinformuj go o jego nieuwadze.
11. Pamiętaj, że groźby, pomówienia, nawoływanie do nienawiści, prześladowanie, ośmieszanie w cyberprzestrzeni są karalne. **Twoje działania w sieci nie są anonimowe.**

6. Sposoby pokojowego rozwiązywania konfliktów

1. Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę. Jeśli jest taka możliwość i tego potrzebujesz, wyjdź z pomieszczenia, w którym doszło do konfliktu.
2. Zastanów się, co chcesz osiągnąć. Jeśli to możliwe, podejmij spokojną rozmowę z drugą stroną.
3. Umów się na rozmowę w bardziej odpowiednich warunkach, w ten sposób opadną Twoje emocje, a Ty zyskasz czas na konstruktywny dialog.
4. Powiedz, co według Ciebie jest problemem, co jest przyczyną nieporozumienia i czego oczekujesz.
5. **Słuchaj drugiej osoby.** Dopytaj o jej odczucia i oczekiwania. Podsumuj to, co usłyszałeś/aś dla upewnienia się, czy dobrze zrozumiałeś/aś jej komunikat. Pamiętaj, że każdy inaczej odbiera daną sytuację.
6. Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie do swoich odczuć. Wspólnie wymyślcie rozwiązanie satysfakcjonujące obie strony.
7. Jeśli nie uda się Wam dojść do porozumienia, **poproś o pomoc duszpasterza czy wolontariusza lub / i porozmawiaj o tym z Twoimi rodzicami.** Trudnych konfliktów nie rozwiązuj samodzielnie.
8. **Nie bądź obojętny, gdy komuś dzieje się krzywda.** Zawsze poinformuj o tym duszpasterza.

Zasady bezpiecznych relacji między uczestnikami a duszpasterzami i wolontariuszami Duszpasterstwa Młodych

1. Podstawową zasadą w naszym duszpasterstwie jest **nietolerancja dla jakiegokolwiek formy przemocy: fizycznej, psychicznej, ekonomicznej, seksualnej i duchowej.**
2. **Niedopuszczalne jest nawiązywanie z duszpasterzami lub wolontariuszami jakichkolwiek relacji o charakterze seksualnym lub romantycznym.**

1. Równe traktowanie i szacunek dla każdej osoby

1. Traktuj innych tak, jak chcesz, aby inni traktowali Ciebie.
2. Pamiętaj, że każdemu człowiekowi należy się szacunek i troska o jego dobro.
3. Szanuj odmienny wygląd, cechy, przekonania i poglądy innych uczestników.
4. **Masz prawo do relacji z każdym duszpasterzem i wolontariuszem. Szanuj jednak wolność osoby, o której uwagę zabiegasz.** Ona może nie chcieć budować z Tobą relacji w taki sposób, jaki Ty sobie wyobraziłeś/aś.
5. Zachowaj otwartość na wszystkie osoby dorosłe.

2. Zasady komunikacji wobec duszpasterzy i wolontariuszy

1. Zachowuj życzliwość i szacunek wobec duszpasterzy i wolontariuszy.
2. **Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania,** myśli i przekonań, o ile nie naruszają one ogólnie przyjętych zasad dobrego wychowania i dobra innych osób.
3. Słuchaj innych, gdy mówią. Nie przerywaj im, gdy się wypowiadają.
4. **Zachowuj kulturę słowa w każdej sytuacji.** Nie używaj wulgaryzmów, zwrotów poniżających, ośmieszających, żartów nieadekwatnych oraz tych o podtekście seksualnym; nie zwracaj się bez szacunku do duszpasterzy i wolontariuszy.
5. **Stosuj zwroty grzecznościowe.**

3. Szacunek dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni

1. **Szanuj rzeczy osobiste i mienie duszpasterzy i wolontariuszy.**
2. Zapytaj, jeśli chcesz pożyczyć od nich jakąś rzecz.
3. Nie wchodź do pokoi duszpasterzy i wolontariuszy.
4. Nie zabieraj rzeczy należących do duszpasterzy i wolontariuszy.
5. **Nie przeglądaj ich prywatnych rzeczy bez pytania.** Każdy ma prawo do prywatności.
6. Nie rób im zdjęć, nie nagrywaj ani nie rozpowszechniaj wizerunku duszpasterzy i wolontariuszy bez ich wyraźnej zgody.
7. **Pamiętaj, że każdy ma prawo do przestrzeni osobistej.** Jeśli duszpasterz lub wolontariusz potrzebuje chwili samotności, uszanuj to. Nikt nie ma prawa naruszać strefy intymnej duszpasterzy i wolontariuszy. Naruszanie tej przestrzeni może rodzić konflikty. (fizycznie, werbalnie, bezpośrednio czy za pośrednictwem komunikatorów internetowych).
8. Podczas wyjazdów nie oddalaj się z ośrodka bez opieki wyznaczonej osoby.

4. Zakaz stosowania przemocy wobec duszpasterzy i wolontariuszy

1. Nie stwarzaj sytuacji, w których czuliby się oni celowo pomijani, izolowani i wykluczani.
2. Nie stosuj przemocy fizycznej. Szturchanie, popychanie, kopanie czy siłowe przytrzymywanie innych naruszają ich integralność fizyczną.
3. **Szanuj przestrzeń intymną innych.** Nigdy nie dotykaj ich w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny bądź jest nieakceptowany przez drugą osobę. Zakazane jest dotykanie dorosłych o podłożu seksualnym: np. dotykanie piersi, pośladków i okolic intymnych, uściski, przytulanie, obejmowanie, klepanie, całowanie, łaskotanie, masowanie, kładzenie się lub spanie obok dorosłego. Zabronione jest również okazywanie niechcianej czułości (wszelkie formy dotyku, o których wiemy, że duszpasterz lub wolontariusz ich nie akceptuje). W warsztatach dopuszcza się kontakt fizyczny mający na celu jedynie prawidłowy przebieg warsztatów lub innych zajęć przewidzianych przez program. Kontakt ten nie może powodować dyskomfortu, ani nie może być zagrożeniem dla zdrowia czy życia. Każda osoba może w dowolnej chwili odmówić kontaktu i wyrazić swoją dezaprobatę.
4. Nie wyśmiewaj, nie obgaduj, nie ośmieszaj, nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj.
5. Nie wypowiadaj się w sposób obraźliwy o duszpasterzach i wolontariuszach.
6. Nie zwracaj się do nich w sposób wulgarny czy opryskliwy.
7. Nie wyrażaj negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat m.in. zachowania, pracy, wyglądu duszpasterzy i wolontariuszy.
8. Pamiętaj, że żarty są wtedy żartami, kiedy nikt z ich powodu nie cierpi.
9. Nie narażaj duszpasterzy i wolontariuszy na sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu fizycznemu i psychicznemu.

5. Kontakty internetowe i zakaz cyberprzemocy wobec duszpasterzy i wolontariuszy

1. **Szanuj i traktuj ich tak, jak chcesz, by oni traktowali Ciebie** – dotyczy to wszystkich typów Twojej aktywności w sieci. Pamiętaj, że po drugiej stronie ekranu jest też człowiek.
2. **Pamiętaj, że cyberprzemoc często zaczyna się od tzw. „niewinnych żartów”.** Nie każdy ma takie samo poczucie humoru. Uważaj na to, co piszesz i co publikujesz. W Internecie nic nie ginie. W świecie wirtualnym łatwo poruszyć lawinę wzajemnych niechęci, co może doprowadzić do konkretnych form przemocy, które mogą mieć negatywne i bolesne konsekwencje.
3. Nie udostępniaj kontaktów telefonicznych, mailowych itp. do duszpasterzy i wolontariuszy bez ich zgody.
4. **Nie publikuj w sieci wrażliwych danych, powierzonych Ci informacji oraz zdjęć i filmów ośmieszających duszpasterzy i wolontariuszy.** Nie publikuj również treści konferencji, wystąpień, warsztatów oraz świadectw bez zgody duszpasterzy i wolontariuszy. Szanuj ich prywatność. Nie wysyłaj i nie udostępniaj duszpasterzom i wolontariuszom nieprzyzwoitych treści

oraz takich, których wyraźnie sobie nie życzą, np. wulgarnych, pełnych przemocy czy pornograficznych.

5. **Sprzeciwiaj się hejtowi wobec duszpasterzy i wolontariuszy.** Sam nie publikuj obrażających i agresywnych komentarzy oraz reaguj, gdy zauważysz, że są oni poniżani w Internecie. Nie przysyłaj dalej ośmieszających wiadomości. Zgłoś takie działania odpowiednim osobom. Pamiętaj, że każdy hejt jest przemocą.
6. **Nie prowokuj do niepotrzebnych, nieuzasadnionych kłótni.** *Trolling, stalking, świadome poniżanie, nękanie i zaczepki* są zachowaniami niedopuszczalnymi.
7. Kontaktując się z duszpasterzami i wolontariuszami używaj prawdziwych danych osobowych.
8. Jeżeli zauważysz, że duszpasterz czy wolontariuszy nie wylogował się ze swojego konta, nie wykorzystuj tej sytuacji do działań, które przyniosłyby mu szkodę, ale życzliwie poinformuj go o jego nieuwadze.
9. Pamiętaj, że groźby, pomówienia, nawoływanie do nienawiści, prześladowanie, ośmieszanie w cyberprzestrzeni są karalne. Twoje działania w sieci nie są anonimowe.
10. Pamiętaj, że spożywanie i bycie pod wpływem alkoholu lub środków odurzających oraz proponowanie wymienionych używek innym osobom jest surowo zabronione.

6. Sposoby pokojowego rozwiązywania konfliktów z duszpasterzami i wolontariuszami

1. Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę. Jeśli jest taka możliwość i tego potrzebujesz, wyjdź z pomieszczenia, w którym doszło do konfliktu.
2. Zastanów się, co chcesz osiągnąć. Jeśli to możliwe, podejmij spokojną rozmowę z drugą stroną.
3. Umów się na rozmowę w bardziej odpowiednich warunkach, w ten sposób opadną Twoje emocje, a Ty zyskasz czas na konstruktywny dialog.
4. Powiedz, co według Ciebie jest problemem, co jest przyczyną nieporozumienia i czego oczekujesz.
5. Słuchaj drugiej osoby. Dopytaj o jej odczucia i oczekiwania. Podsumuj to, co usłyszałeś/aś dla upewnienia się, czy dobrze zrozumiałeś/aś jej komunikat. Pamiętaj, że każdy inaczej odbiera daną sytuację.
6. Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie do swoich odczuć.
7. Jeśli nie uda się Wam dojść do porozumienia, poproś o pomoc innego duszpasterza lub wolontariusza. Porozmawiaj o tym z Twoimi rodzicami. Trudnych konfliktów nie rozwiązuj samodzielnie.

REGULAMIN DUSZPASTERSTWA MŁODYCH RODZINY ŚWIĘTEGO PAWŁA

Normy ogólne

1. Duszpasterstwo Młodych Rodziny Świętego Pawła jest dziełem czterech Zgromadzeń zakonnych: Towarzystwa Świętego Pawła, Sióstr Świętego Pawła, Uczennic Boskiego Mistrza oraz Instytutu Królowej Apostołów dla Powołań. **Przełożeni delegują duszpasterzy odpowiedzialnych za prowadzenie duszpasterstwa, zwanych dalej Duszpasterzami Młodych.**
2. Uczestnikami Duszpasterstwa Młodych mogą być osoby w wieku od 15. roku życia. Duszpasterze mają prawo nie wyrazić zgody na przynależność jakiejś osoby do Duszpasterstwa Młodych.
3. **Do Duszpasterstwa Młodych można dołączyć i zrezygnować z uczestnictwa w nim w każdym momencie.** Nie stosuje się list obecności ani deklaracji członkowskich.
4. Do duszpasterzy należy zwracać się, posługując się formą „Księżę” lub „Ojcze”, „Siostró”, przy czym można korzystać w rozmowie z drugoosobowej formy czasowników.
5. **Zadaniem duszpasterzy w ramach Duszpasterstwa Młodych jest formacja intelektualna, emocjonalna i duchowa dzieci i młodzieży.** Wyraża się ona m.in. poprzez sprawowanie sakramentów, głoszenie Słowa Bożego, spotkania formacyjne, prowadzenie rozmów indywidualnych, warsztaty, pielgrzymki, wyjazdy integracyjne, rekolekcje, spotkania online, działalność medialną itp.
6. Duszpasterze sprawują władzę i biorą odpowiedzialność kolegialnie.
7. Duszpasterze, stosownie do potrzeb i własnego uznania, zapraszają do współpracy wolontariuszy.
8. Duszpasterstwo Młodych Rodziny Świętego Pawła jest wspólnotą o charakterze formacyjnym. **Za formację odpowiedzialni są bezpośrednio duszpasterze.** Głównym celem Duszpasterstwa Młodych jest wspólne poszukiwanie Boga i rozwój w wierze. Cel ten jest realizowany poprzez następujące elementy:
  - troska o rozwój duchowy, a szczególnie nauka modlitwy;
  - nauka czytania i rozważania Pisma Świętego;
  - mistagogia, czyli prowadzenie do życia sakramentami i rozumienia ich;
  - budowanie więzi i prowadzenie do własnej integralności;
  - chrześcijańska formacja intelektualna;
  - pomoc w odkrywaniu powołania życiowego;
  - przygotowywanie do dialogu religii z kulturą;
  - formowanie do zaangażowania w życie społeczne;
  - przygotowywanie do przyjmowania odpowiedzialności za Kościół;
  - edukacja medialna w kontekście używania social mediów;
  - prewencja zagrożeń medialnych.
9. **Media społecznościowe Duszpasterstwa Młodych służą realizacji celów duszpasterstwa.** Zastrzegamy (administratorzy grupy) sobie prawo do usuwania z tych kanałów komunikacji postów, komentarzy i wiadomości, które nie wiążą się z celami duszpasterstwa. W szczególności treści obraźliwych, wulgarnych i niezgodnych z powszechnie przyjętymi zasadami kultury osobistej.
10. **Wydarzenia odbywające się w ramach działalności Duszpasterstwa Młodych są utrwalane za pomocą obrazu lub / i filmu.** Udział w wydarzeniach oznacza zgodę na nieodpłatne utrwalanie i publikowanie wizerunku lub głosu w formie fotografii, dźwięku lub / i filmu przez Duszpasterstwo Młodych. Zgoda obejmuje nieograniczone czasowo utrwalanie, wykorzystanie i powielanie wykonanych zdjęć, dźwięków lub/i filmów czy też ich fragmentów, włączając w to publikację w folderach, publikacjach elektronicznych, stronach internetowych, wystawach, z jednoczesnym rzeczeniem się praw związanych z kontrolą i zatwierdzeniem każdorazowego wykorzystania fotografii, dźwięku lub / i filmu z wizerunkiem uczestnika Duszpasterstwa Młodych.

11. **Duszpasterze, wolontariusze oraz uczestnicy Duszpasterstwa Młodych Rodziny Świętego Pawła mają obowiązek przestrzegać Standardy Ochrony Dzieci Duszpasterstwa Młodych Rodziny Świętego Pawła oraz Kodeks Zachowań Duszpasterstwa Młodych Rodziny Świętego Pawła oraz niniejszy Regulamin.**

Wolontariusze

12. W działanie Duszpasterstwa Młodych i współpracę z duszpasterzami zaangażowani są wolontariusze. Ich zadaniem jest koordynacja i realizacja powierzonych im działań i zadań, do których się zobowiązali.
13. Wolontariusze wybierani są bezpośrednio przez duszpasterzy.
14. Wolontariusze nie pobierają wynagrodzenia za swoją pracę na rzecz Duszpasterstwa Młodych.

Wydarzenia

15. Duszpasterze mają prawo weryfikacji osób uczestniczących w wydarzeniach formacyjnych.
16. Plan, charakter i zasady danego wydarzenia określają organizatorzy razem z duszpasterzami. Należy respektować obowiązujący na nich plan dnia.
17. Na każdym wydarzeniu obowiązują ogólnoludzkie zasady kultury osobistej i bezpieczeństwa.
18. Integralną częścią organizowanych przez Duszpasterstwo Młodych wydarzeń jest wspólna modlitwa (w tym Eucharystia i Adoracja).
19. Organizatorzy wydarzenia zastrzegają sobie prawo pobierania zaliczki.
20. Istnieje możliwość dofinansowania wyjazdu osobom, których sytuacja finansowa mogłaby uniemożliwić im uczestnictwo. W tym celu należy zgłosić się do duszpasterzy.
21. Osoba wycofująca się w ostatniej chwili z wydarzenia zobowiązana jest do uiszczenia opłaty za cały wyjazd (np. pokrycia kosztów zakwaterowania itp.).
22. W ramach organizowanych wydarzeń uczestników obowiązuje wpłacenie zaliczki, która jest bezwrotna – nawet w sytuacji wycofania się osoby z wydarzenia.
23. Na wyjazdach duszpasterskich nie spożywamy alkoholu ani innych substancji odurzających.
24. Konsekwencją rażącego naruszenia zasad kultury osobistej, bezpieczeństwa i niniejszego Regulaminu jest opuszczenie wydarzenia na własny koszt.

Ochrona danych osobowych

25. Administratorem danych osobowych przekazanych przez uczestników jest Duszpasterstwo Młodych Rodziny Świętego Pawła.
26. W sprawach związanych z ochroną danych osobowych można kontaktować się pod adresem warsztatyeffatha@gmail.com.
27. Dane osobowe uczestników będą przetwarzane wyłącznie w związku z realizacją celów Duszpasterstwa Młodych Rodziny Świętego Pawła oraz w celu realizacji obowiązków wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa.
28. Przekazanie danych osobowych oznacza zgodę na ich przetwarzanie.
29. Podanie danych osobowych jest dobrowolne, jednakże w niektórych przypadkach ich niepodanie uniemożliwia korzystanie z działań organizowanych przez Duszpasterstwo Młodych.
30. Dane osobowe uczestników będą przechowywane przez czas uczestnictwa w Duszpasterstwie Młodych oraz okres wynikający z ewentualnego dochodzenia roszczeń.
31. Każdy uczestnik Duszpasterstwa Młodych ma prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania zgodnie z Dekretem ogólnym w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych w Kościele Katolickim wydanym przez Konferencję Episkopatu Polski w dniu 13 marca 2018 r.
32. Jeśli uczestnik Duszpasterstwa Młodych uzna, że przetwarzanie jego danych osobowych narusza przepisy Dekretu, o którym mowa w pkt. 29, ma prawo wniesienia skargi do Kościelnego Inspektora Ochrony Danych (Skwer kard. Stefana Wyszyńskiego 6, 01-015 Warszawa, kiod@episkopat.pl).

Postanowienia końcowe

33. Niniejszy Regulamin obowiązuje każdego uczestnika Duszpasterstwa Młodych Rodziny Świętego Pawła (dzieci i ich opiekunowie zobowiązani są do jego podpisania). Nieznajomość Regulaminu nie zwalnia z przestrzegania zasad przyjętych w funkcjonowaniu Duszpasterstwa Młodych.
34. Tekst regulaminu zamieszczony jest na stronach Zgromadzeń Zakonnych tworzących Rodzinę Świętego Pawła.
35. Duszpasterze mogą w szczególnych przypadkach dyspensować od poszczególnych zasad.
36. Wszelkie kwestie sporne nieuwzględnione w niniejszym Regulaminie rozstrzygają duszpasterze.

WYKAZ INSTYTUCJI ZAUFANIA

INTERWENCJA KRYZYSOWA

Ośrodki interwencji kryzysowej w Polsce (internetowe bazy danych):

<http://www.interwencjakryzysowa.pl/osrodki-interwencji-kryzysowej>
<https://ops.pl/kategoria/baza-instytucji/typ/osrodek-interwencji-kryzysowej/>

Warszawa:	https://woik.waw.pl/
Częstochowa:	https://pcpr.czeszochowa.powiat.pl/punkt-interwencji-kryzysowej
Lublin:	https://www.cik.lublin.eu/
Olsztyn:	https://pcpr-powiatolsztynski.pl/przeciwdzialanie-przemocy-zadania/
Skierniewice:	https://ops.pl/kategoria/baza-instytucji/typ/punkt-konsultacyjny/punkt-konsultacyjny-w-skierniewicach/

POMOC PSYCHOLOGICZNA

1. Całodobowa Infolinia zapewniająca wsparcie psychologiczne dla osób dorosłych przeżywających kryzys emocjonalny: nr tel. **116 123**.
2. Wsparcie psychologiczne dla dorosłych: platforma <https://116sos.pl/>.
3. Niebieska Linia Instytutu Psychologii Zdrowia: <https://www.niebieskaLinia.pl/>.
4. Całodobowa i bezpłatna linia wsparcia dla osób dorosłych w stanie kryzysu psychicznego: <https://centrumwsparcia.pl/>, nr tel. **800 70 2222**.
5. Psychoterapia dostępna w ramach NFZ: <https://pacjent.gov.pl/arttykul/psychoterapia>.
6. Lista miejsc, w których każdy pacjent może otrzymać *pomoc medyczną* w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego (NFZ): <https://gsl.nfz.gov.pl/GSL/GSL/Uniwersalne>.
7. Pilotaż Centrów Zdrowia Psychicznego: <https://czp.org.pl/o-czp/> (patrz zakładka „mapa”).
8. Leczenie psychiatryczne dzieci: <https://pacjent.gov.pl/arttykul/leczenie-psychiatryczne-mlodziezy-i-dzieci>.
9. Życie warte jest rozmowy, miejsce, gdzie pomoc uzyskają zarówno osoby w kryzysie samobójczym, jak i szukające wsparcia dla kogoś, kto przeżywa trudności psychiczne czy żałobę po samobójczej śmierci bliskiego: <https://zwjr.pl/>.

TELEFONY ZAUFANIA

1. Infolinia: nr tel. **800 12 12 12**.
2. Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka oraz Telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawie pomocy dzieciom (więcej info na: <https://brpd.gov.pl/> lub <https://800121212.pl/>).
3. Ogólnopolski telefon dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska Linia”: nr tel. **800 120 002**. <https://www.niebieskaLinia.info/index.php/oferta/29-oferta>
4. Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży: nr tel. **116 111** (<https://116111.pl/>).
5. Antydepresyjny telefon zaufania: nr tel. **22 484 88 01** (<https://stopdepresji.pl/>).
6. Telefon zaufania HIV/AIDS: nr tel. **801 888 448** (<https://www.aids.gov.pl/kampanie/CWL/13.html>).
7. Telefon Pogadania: nr tel. **800 012 005** (<https://telefonpogadania.pl/>).
8. Telefon dla rodziców dzieci w kryzysie: nr tel. **800 800 602** (<https://slonienabalkonie.pl/>).
9. Telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci: nr tel. **800 100 100** (<https://800100100.pl/>).
10. Bezpłatny anonimowy telefon i czat zaufania dla dzieci i młodzieży: nr tel. **800 119 119** (<https://800119119.pl/>).
11. Ogólnopolski telefon zaufania Narkotyki – Narkomania: nr tel. **800 199 990** (<https://www.kbnp.gov.pl/portal?id=8276205>).
12. Tumbo Pomaga pomoc dzieciom i młodzieży w żałobie: nr tel. **800 111 123** (<https://www.tumbopomaga.pl/>).
13. Centrum Wsparcia dla Osób Dorosłych w Kryzysie Psychicznym: nr tel. **800 702 222**.

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK 1

OŚWIADCZENIE O KRAJACH ZAMIESZKANIA W CIĄGU OSTATNICH 20 LAT INNYCH NIŻ RZECZYPOSPOLITA POLSKA

OŚWIADCZENIE

W trybie art. 21 Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1304 z późn. zm.)

Ja, niżej podpisany/a, oświadczam, że:

1. Posiadam obywatelstwo innego państwa niż Rzeczypospolita Polska: tak / nie*.
2. Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, to proszę wpisać państwo.....
3. W ciągu ostatnich 20 lat zamieszkiwałem/am / nie zamieszkiwałem/am w innych państwach*.
4. Proszę wpisać państwo / państwa:
.....
.....
5. Do oświadczenia załączam informację z rejestru karnego tego / tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi: tak / nie*.
6. Do oświadczenia załączam informację z rejestru karnego tego / tych państw, gdyż państwo to nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi: tak / nie*.
7. Oświadczam, że prawo państwa ..... nie przewiduje sporządzenia informacji z rejestru karnego: tak / nie*.
8. Oświadczam, że w państwie ..... nie prowadzi się rejestru karnego: tak / nie*.
9. Oświadczam, że nie byłem/am prawomocnie skazan/ay w państwie ..... za czyny zabronione odpowiadające przestępstwu określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłem/am się takich czynów zabronionych, oraz nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez dzieci, lub z opieką nad nimi.
10. Oświadczam, że jestem świadomy/a, że składając ww. oświadczenia, podlegam odpowiedzialności karnej w trybie art. 233 Kodeksu karnego, to jest odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia**.

.....
miejsowość, data

.....
imię i nazwisko
(czytelny podpis)

* niepotrzebne skreślić

** art. 233 k.k. [fałszywe zeznania]

§ 1. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 1a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.

§ 3. Nie podlega karze za czyn określony w § 1a, kto składa fałszywe zeznanie, nie wiedząc o prawie odmowy zeznania lub odpowiedzi na pytania.

§ 4. Kto, jako biegły, rzeczoznawca lub tłumacz, przedstawia fałszywą opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie mające służyć za dowód w postępowaniu określonym w § 1, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 4 działa nieumyślnie, narażając na istotną szkodę interes publiczny, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 5. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli:

1) fałszywe zeznanie, opinia, ekspertyza lub tłumaczenie dotyczy okoliczności niemogących mieć wpływu na rozstrzygnięcie sprawy,

2) sprawca dobrowolnie sprostuje fałszywe zeznanie, opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie, zanim nastąpi, chociażby nieprawomocne, rozstrzygnięcie sprawy.

§ 6. Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

ZAŁĄCZNIK 2

OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ ZE STANDARDAMI OCHRONY DZIECI I ZOBOWIĄZANIU DO ICH PRZESTRZEGANIA

OŚWIADCZENIE

W trybie art. 21 Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U. 2023 poz. 1304 z późn. zm.)

Ja, niżej podpisana/y, oświadczam, że:

1. Zapoznałem/am się z treścią dokumentów pt. „Standardy Ochrony Dzieci Duszpasterstwa Młodych Rodziny Świętego Pawła”, „Kodeks Zachowań Duszpasterstwa Młodych Rodziny Świętego Pawła” oraz „Regulamin Duszpasterstwa Młodych Rodziny Świętego Pawła” obowiązujących w Duszpasterstwie Młodych Rodziny Świętego Pawła.
2. Oświadczam*, że jestem świadomy/a, że składając ww. oświadczenie, podlegam odpowiedzialności karnej w trybie art. 233 Kodeksu karnego, to jest odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia**.

.....
miejsowość, data

.....
imię i nazwisko
(czytelny podpis)

* dotyczy osób pełnoletnich

** art. 233 k.k. [fałszywe zeznania]

§ 1. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 1a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.

§ 3. Nie podlega karze za czyn określony w § 1a, kto składa fałszywe zeznanie, nie wiedząc o prawie odmowy zeznania lub odpowiedzi na pytania.

§ 4. Kto, jako biegły, rzeczoznawca lub tłumacz, przedstawia fałszywą opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie mające służyć za dowód w postępowaniu określonym w § 1, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 4 działa nieumyślnie, narażając na istotną szkodę interes publiczny, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 5. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli:

1) fałszywe zeznanie, opinia, ekspertyza lub tłumaczenie dotyczy okoliczności niemogących mieć wpływu na rozstrzygnięcie sprawy,

2) sprawca dobrowolnie sprostuje fałszywe zeznanie, opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie, zanim nastąpi, chociażby nieprawomocne, rozstrzygnięcie sprawy.

§ 6. Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

ZAŁĄCZNIK 3

OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE NIEKARALNOŚCI ZA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ DZIECI

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

Ja, ... (imię i nazwisko)
legitymujący/a się dowodem osobistym/paszportem o nr ..... oświadczam, że
nie byłem/am skazany/a za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa
z użyciem przemocy na szkodę dziecka i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani
dyscyplinarne w tym zakresie. Oświadczam, że jestem świadomy/a konsekwencji złożenia
nieprawdziwego oświadczenia.

.....
miejsowość, data

.....
imię i nazwisko
(czytelny podpis)

ZAŁĄCZNIK 4

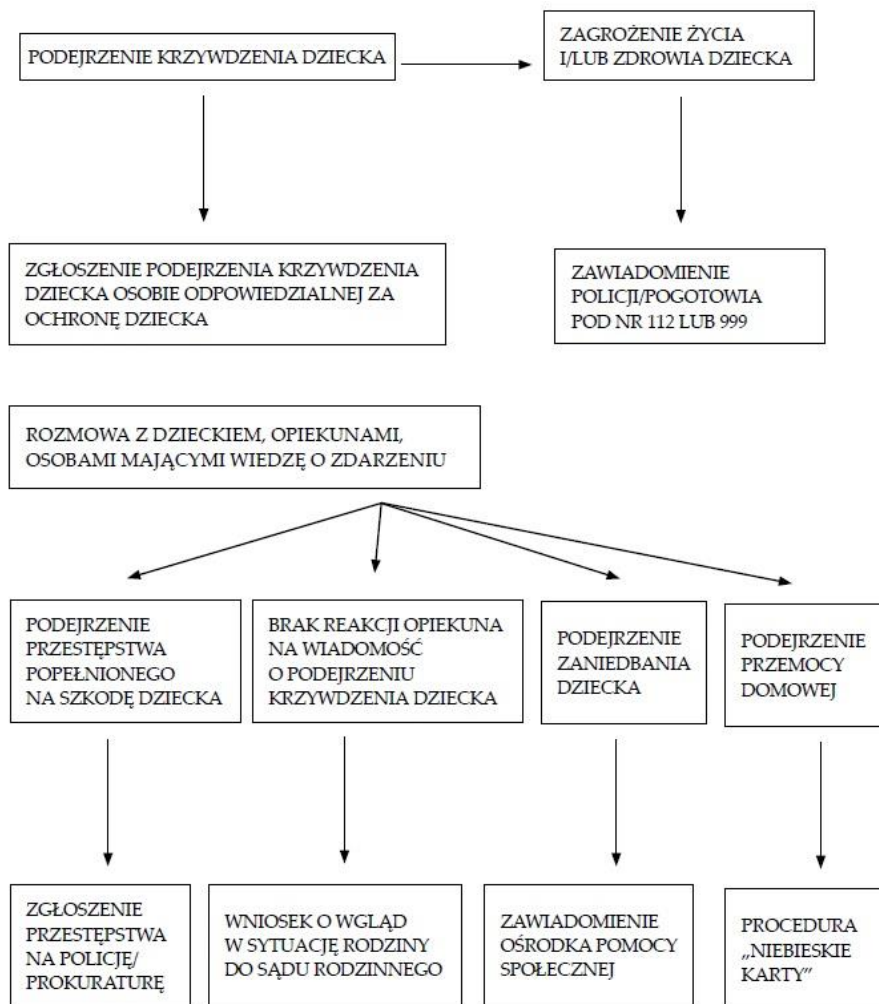
KARTA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko dziecka		
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
4. Opis podjętych działań	data	działanie
5. Spotkanie z opiekunami dziecka	data	opis spotkania
6. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	<ul style="list-style-type: none"> • Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa • Wniosek o wgląd w sytuację dziecka / rodziny • Inny rodzaj interwencji. Jaki? 	
7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
8. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli placówka uzyskała informację o wynikach / działaniach rodziców	data	działanie

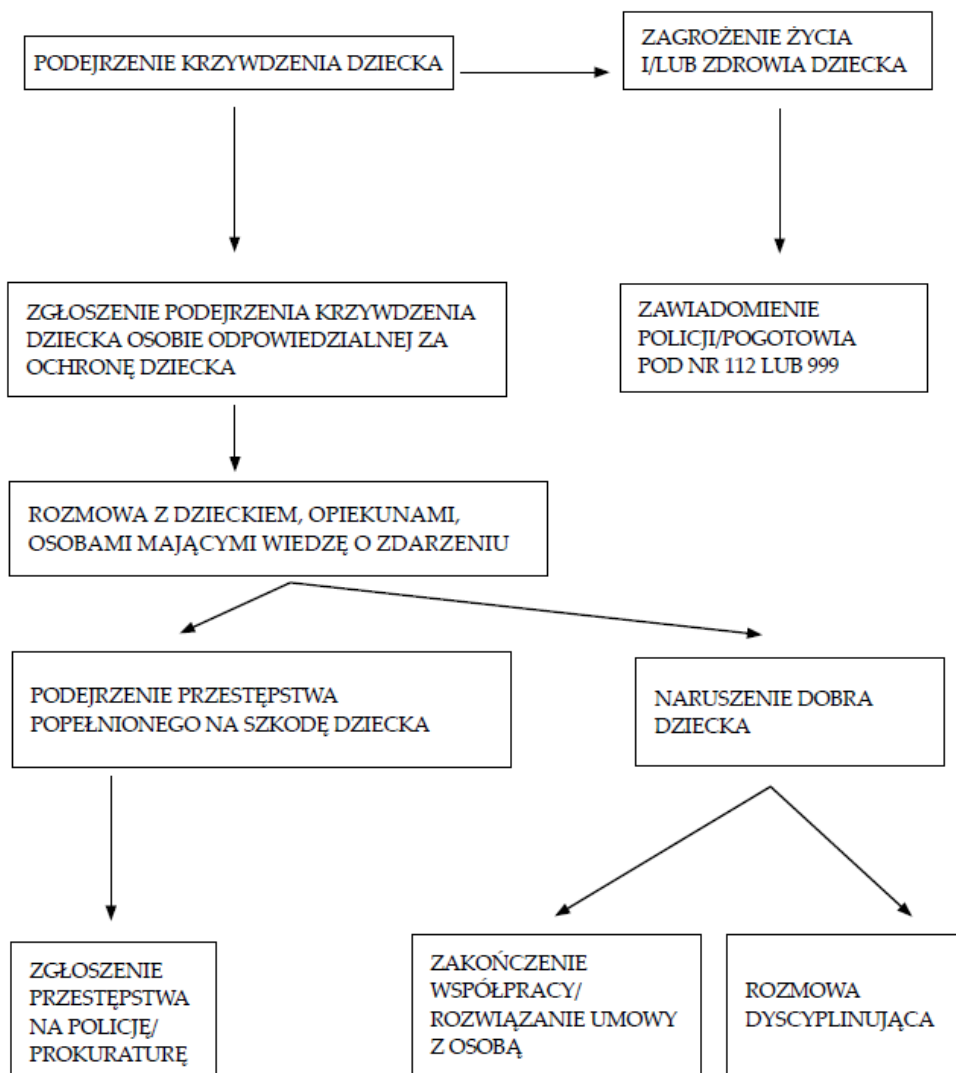
ZAŁĄCZNIK 5

SCHEMATY PROCEDUR INTERWENCJI

KRZYWDZENIE ZE STRONY OPIEKUNA PRAWNEGO

KRZYWDZENIE ZE STRONY ORGANIZATORÓW I PERSONELU

KRZYWDZENIE RÓWIEŚNICZE

